

UGUNS

LATVIJAS UGUNSDZĒSĒJU
SAVIENĪBAS
IZNĀKREIZI

DZĒSĒJS

BIEDRĪBU UN ORGANIZACIJU
IZDEVUMS.
MĒNESĪ

№ 12.

Decembris

1925. g.

Ceturtais gads.

Jr iznākuse un dabūjama Savienības birojā grāmatīņa

JAUNĀ UGUNSDZĒSĒJA ABC.

ASTREKAVĪNA.

B.S

Grāmatīņa maksā 0,50 sant.

Pirmā Rīgas Apdrošināšanas Sabiedrība dib. 1765. g.

Rīgā, Šķūņu ielā № 23, Rīgas Komerbankas namā
Tālrūnis 36-46. Tālrūnis 36-46.

Pieņem zem izdevīgiem noteikumiem:

Uguns apdrošināšanas

Transporta apdrošināšanas

Valoru apdrošināšanas

Apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem

Automobiļu apdrošināšanas pret bojāšanu
lūšanu, uguni un eksploziju

Civil-prasības apdrošin. par trešām personām
nodarītem ievainojumiem un viņu sekām

Civil-prasības apdrošināšana par trešām
personām piederoša īpašuma sabojāšanu
un iznīcināšanu

Dzīvības apdrošināšanu

Sabiedrības Agentūras visās pilsētās un miestos Latvijā.

Ugunsdzēsēji!

Neaizmirstat pasūtīt 1926. gadā savu žurnālu

„UGUNSDZĒSĒJS“

kurš 1926. gadā turpina savu 5 gadu gājumu.

Žurnāls iznāk reizi mēnesī un maksā 40 santimu par numuru ar piesūtišanu.

Žurnāls „UGUNSDZĒSĒJS“ sniedz aprakstus par ugunsgrēku aizsardzības izveidošanu un uzturēšanu, aizstāv ugunsdzēsēju tiesiskās, ekonomiskās, kulturelās intereses un tehniskās vajadzības, dara zināmus valdības likumus un rīkojumus, cik tālu tie attiecas uz ugunsdzēsību, dod pārskatus par ugunsdzēsēju biedrību dzīvi, darbību, sniedz ziņas par veiktiem un tekošiem darbiem, ievieto aprakstus par ugunsdzēsāmiem līdzekļiem, viņu lietderību un lietošanas paņēmieniem, dod atsauksmes un paskaidrojumus ugunsdzēsēju tehnisko zināšanu izplatīšanai, sniedz statistikas ziņas par ugunsgr. un apskata visus citus uz ugunsdz. uu ugunsdzēsējiem attiecīg. jautājumus.

Žurnāls „UGUNSDZĒSĒJS“ nedrīkst trūkt nevienam istam ugunsdzēsējam viņa bibliotēkā nevienā ugunsdzēsēju b-bā un lasāmā istabā, kā arī iestādē, kurai jāgādā par ugunsdrošību.

Žurnāls „UGUNSDZĒSĒJS“ ir jālasa visiem, gan jauniem gan veciem, jo nezino, kā ar uguni apieties, var viegli krist nelaimē un arī citus līdzpilsoņus padarīt nelaimīgus. Tamdēļ lai visi abonē un lasa 1926. gadā. Žurnālu „UGUNSDZĒSĒJS“.

Žurnāls „Ugunsdzēsējs“ abnēšanas cena, ka iekšzemes, ta arī ārzemes pasūtītājiem Ls 4.80 par gadu.

Redakcija un ekspedīcija: Rīgā, L. Zirgu ielā Nr. 3, dz. 2. B. S.

UGUNS

LATVIJAS UGUNSDZĒSĒJU
SAVIENĪBAS
IZNĀKREIZI

DZĒSĒJS

BIEDRĪBU UN ORGANIZACIJU
IZDEVUMS.
MĒNESĪ

C e t u r t a i s g a d s .

Atsevišķs numurs maksā 40 sant.

Uz manuskriptiem jāatzīmē autora īstais vārds
— un adrese, kā arī honorāra lielums —

Redakcija un kantoris
Rīgā, Lielā Zirgu ielā Nr. 3 dz. 2.

Darba laiks: no 10—3 d.

Redakcijas runas stundas ik ceturdienu no 3—4 p. p.
Redakcijas tālr. 81-90. Redaktora tālrunis 31-85.

Sludinājumu maksa:

Uz vāka 1. un 2. lap. puss 32 latu, 3. un 4.
— lap. p. 24 lati. Lapas daļa attiecīgi mazāk. —

№ 12.

Decembris

1925. g.

Miers virs zemes — cilvēkiem labs prāts!

Ziemas svētki — miera un prieka svētki! Tūkstošus gadu atpakaļ — Ziemas svētkos — dzima lielais pravietis — patiesības, mīlestības un miera sludinātājs un šo cēlo ideju paudējs.

Visas pasaules kristīgas tautas, gadu no gada svin Ziemas svētkus — šā patiesā cilvēces atsvabinātāja — dzimšanas dienu.

Ka katris gatavojas uz šiem svētkiem un ka uz tiem gaida? Ka jūsmo un gavile visa pasaule! Kāds prieks ir pārņēmis visus cilvēkus! Kādā priekā staro katra acis, kad atspīd eglīšu svečiņu gaisma! Visi un visur līgsmo un gavile. Pat tos, kas dažādu bēdu un rūpju apkrauti, nevar līgsmot līdz ar citiem, pārņem savāds miers — Ziemas svētku miers — kuņā tie atrod apmierināšanu savai pelēkajai ikdienišķībai.

Lai paskatāmies, kas tālāk notiek cilvēcē? Mūžīga cīņa dēļ eksistences, karstas cīņas politiskas darbības laukā, nerimstošas domstarpības un nesaprašanas —

vis tas norimis, kaut arī tikai uz laiku — visur iestāties pilnīgs miers — īstais Ziemas svētku miers!

Cik apmierināts un laimīgs jūtas katris šini svētku laikā.

Ak kaut jel mēs visi mācītos saprast šo miera svētku lielo nozīmi un iegūtas zināšanas izlietotu mūsu tautai un dzimtenei par svētību.

Šo miera svētku apgaroti, lai apņemamies atnest visas ķildas un naidu. — Lai vieno mūs visus mīletsība un patiesība, tad katris no mums būs spējīgs savus darbus veikt un nesāvētīgi kalpot Tēvijai un tuvākam.

Ceresim, ka tas būs mums iespējams, jo tad piepildīsies lielā pravieša vārdi:

„Miers valda virs zemes — visiem cilvēkiem ir tikai labs prāts“

—J.Š.—

Krišjāns Valdemars.

(27. XI. 1825. — 27. XI. 1925.)

27. novembrī 1925. g. pagāja 100 gadu no tā brīža, kad Kurzemē, Ārlavas draudzē pirmo reizi Latvijas gaismu ieraudzīja tas vīrs, kuŗu, ka Plūdons saka, liekas radījis pats latvju tautas ģenijs apbalvodams to ievērojamam prāta un rakstura īpašībām un izbīdījis dzīvē, kā realupierādījumu, kā dzīvu apliecinājumu par latvju tautas nesalaužamo enerģijas, attīstības un darba spējām. Valdemars sekodams savai devīzei: „Ko gan cilvēks nevar panākt, ja viņš kādai lietai ar sirdi un dvēseli nododas“, — ir tapis ar Valdemara biografa Aronu Matisa vārdiem runājot mūsu tautiskā laikmeta lielais celmlauzis, mūsu tau-

tiskais presestēvs, Baltijas un visas Krievijas tirdzniecības-kuģniecības nodibinātājs un nenogurušais mudinātājs un ceļa rādītājs uz tautas garīgā un materiāla stāvokļa uzlabošanas. Lai godinot šā lielā gara piemiņu Latvijas Ugunsdzēsēju Saime seko viņa devīzei, „Ko gan cilvēks nevar panākt ja viņš kādai lietai ar sirdi un dvēseli nododas“, un strādā savā darbu laukā ar Valdemara nenogurstošo enerģiju un iet pretim saviem spraustiem mērķiem, kā gāja Valdemars, tad viņš vār būt drošs, ka darbs un pūliņi nepaliks nevaņāgoti.

1925. g. mirušie Ugundzēsēji:

1. No Aleksandra brīv. ug. b-bas Rīgā:
 - 1) veicinātāja no 1923. g. Marija Bērtuja m. Jermakova.
 - 2) kārtībnieks no 1912. g. Francis Benedikta d. Jurevics.
 - 3) kārtībnieks no 1924. g. Aleksandrs Aleksandra d. Dēdels.
 - 4) kārtībnieks no 1916. g. Otto Friča d. Krēslīņš.
 - 5) kārtībnieks no 1924. g. Danielas Dāvida d. Birks.
 - 6) kārtībnieks no 1914. g. Jochans Juliusa d. Jochansons.
 - 7) veicinātāja no 1925. g. Emeline Jāņa m. Vitoliņa.
2. No Bolderajas—Daugavgrīvas brīv. ugundz. biedrības:
 - 1) veicinātājs no 1910. g. Hermans Jura d. Jēkobsone.
 - 2) veicinātājs no 1914. g. Kārlis Ernesta d. Riekstiņš.
 - 3) veicinātājs no 1924. g. Vilhelms Jāņa d. Baņons.
 - 4) veicinātājs no 1915. g. Georgs Gusta d. Briede.
 - 5) II. nod. dzēsējs no 1925. g. Pēters Mārtiņa d. Legzdīņš.
3. No Cēsu brīvpr. ug. b-bas:
 - 1) goda biedris Kārlis Mārča d. Kociņš, sastāvējis biedrībā 25 gadus.
 - 2) mūža biedris Mozes Nachmaņa d. Kāns (arī Kagāns), sastāvējis biedrībā 27. g.
 - 3) mūža biedris veicinātājs Jānis Steins, sastāvējis biedrībā 2. gadus.
4. No Dobeles brīv. ug. b-bas:
 - 1) goda biedris no 1875. g. Vilis Grimms.
 - 2) biedrības kasiers no 1911. g. Ansis Strauss.
5. No Jaunjelgavas brīv. ug. b-bas:
 - 1) I. nod. aktīvs biedris no 1919. g. Pēters Mārtiņa d. Tomsons.
 - 2) I. nod. pasīvs biedrs no 1889. g. Mārtiņš Jēkaba d. Āboltiņš.
 - 3) I. nod. aktīvs biedrs — rev. kom. loc. Aleksandrs Kārļa d. Hausmans.
6. No Jēkabpils brīvprāt. ugundz. b-bas:
 - 1) I. nod. komand. Richards Ritts.
 - 2) muzikants Eduards Lejnīks.
 - 3) IV. nod. dzēs. Antons Razvožajevs.
7. No Kandavas brīv. ug. b-bas:
 - 1) veicinātāja no 1913. g. Marija Kārļa m. Bauman.
 - 2) veicinātājs no 1920. g. Fricis Girta d. Pabērzs.
8. No Kreslavas brīvprātīgo ugundz. b-bas:
 - 1) mūža biedrs no 1899. g. Boleslavs Donata d. Jerševskis.
 - 2) I. nod. stobrvad. no 1889. g. Adelbergs Gotlieba d. Mifke.
9. No Kundziņsalas brīv. ug. b-bas.
 - 1) II. nod. dzēsējs no 1909. g. Jānis Miķeļa d. Kurmis.
 - 2) II. nod. kārtībnieks no 1909. g. Mārtiņš Toma d. Paks.
10. No Lejasciema brīvpr. ug. b-bas:
 - 1) aktīvs ugundzēsējs Georgs Ivana d. Tral-
- maks, sastāvējis biedrībā 4. gadus.
- 2) veicinātājs Jānis Dāva d. Brūmels, sastāvējis biedrībā 2. gadus.
11. No Ludzas brīvprātīgo ugundz. b-bas:
 - 1) Judels Leiba d. Sandleris, b-bā no 1885. g.
 - 2) Bērs Ruvina d. Rīvkins, " " 1914. g.
 - 3) Antons Osipa d. Bogdanovs, 1922. g.
12. No Majoru-Vasaras brīv. ug. b-bas:
 - 1) kārtībnieks no 1923. g. Vilhelms Hincentstems.
13. No Rīgas Nordeķu ug. b-bas:
 - 1) mūža biedris Fricis Jēkaba d. Friede, sastāvējis biedrībā no 2. V. 1913. g.
 - 2) kārtībnieks Ansis Matisa d. Lunče, sastāvējis biedrībā no 6. X. 1901. g.
 - 3) mūža biedris Nikolajs Nikolaja d. Mašesins, sastāvējis biedrībā no 20. VIII. 1923. g.
 - 4) biedris dibinātājs Kristaps Anša d. Steins, sastāvējis biedrībā no 1883. g.
 - 5) mūža biedris Miķels Jāņa d. Vāvers, sastāvējis biedrībā no 3. III. 1923. g.
 - 6) dzēsējs Ernests Jāņa d. Viljaks, sastāvējis biedrībā no I. II. 1922. g.
 - 7) kārtībnieks Krišjāns Otto d. Vittens, sastāvējis biedrībā no 7. VIII. 1920. g.
14. No Rezeknes brīvpr. ug. b-bas:
 - 1) III. nodaļas priekšnieks Vulfs Davida d. Slivkins, sastāvējis biedrībā no 1903. g.
 - 2) kāpējs Leiba Abba d. Gensteins, sastāvējis biedrībā no 1896. g.
 - 3) kāpējs Naums Nachmaņa d. Kagans, sastāvējis b-bā no 1922. g.
15. No Rīgas brīv. ug. b-bas, dib. 1865. g.:
 - 1) kārtībnieks iecirkņa komandiera pal. Aleksandrs Reinholds, biedrībā no 1902. g.
 - 2) kārtībnieku iecirkņa komandiera pal. Kārlis Roze, b-ba. no 1907. g.
 - 3) kārtībnieks Vilhelms Jaegers, no 1921. g.
 - 4) kārtībnieks Fridrihs Androvičs, b-bā no 1922. g.
 - 5) kārtidnieks Otto Pozeverks, b-bā no 1924. g.
 - 6) kārtībnieks Hansis Holcs, b-bā no 1900. g.
 - 7) kārtībnieks Vilhelms Bloess, b-bā no 1905. g.
16. No Rīgas Jūrmalas ugundzēsēju biedrības:
 - 1) III. rajona sanitars pie V. nod. no 1907. g. Augusts Liepa.
 - 2) veicinātājs pie II. nod. no 1910. g. Augusts Gusta d. Janisels.
 - 3) veicinātāja Skrejošā nod. no 1924. g. Amalija Jakobson, dzim. Žagar.
17. No Rīgas Petera brīv. ug. b-bas:
 - 1) glābejs Nikolajs Vazilijs d. Beļakovs, b-bā no 1920. g.
 - 2) kārtībnieks Kārlis Kristjāna d. Laubmans, b-bā no 1924. g.
 - 3) kārtībnieks Feliks Augusta d. Anšics, p-bā no 1920. g.
 - 4) mūža biedris Miķels Ignatija d. Kaneps, b-bā no 1912. g.

Vieglu dusu dzimtenes smiltainē!

Rēzeknes brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības valdes locekļi.

Pirmā rindā sēž vidū biedrības priekšnieks M. Manteifels, blakus pa kreisi: komandas priekšnieks B. Čerfas, sekretars B. Pliners. Pa labi: biedrības priekšnieka biedris V. Masļenikovs, komandas priekšnieka biedris: J. Moskovičs un M. Kulmans. Otrā rindā stāv no kreisās uz labo pusi: J. Kolosovs, V. Lapps, A. Fitingofs, A. Betiņš, K. Kalmanovičs, S. Lurje un G. Ankipans.

Atmiņas no manas tiesu prakses.

Juridiskai zinātnei ir pazīstama tā saucamā „Bedecungsbrānde“ teorija, kuŗa pastāv iekš tam, ka noziedznieks-dedzinātājs, lai novērstu no sevis aizdomas kādā no viņa izdarītā dedzināšanā, izdara pats vaj caur kādu citu personu, jaunu dedzināšanu, bet galvenā kārtā parasti to izdara kāda cita persona saziņā ar dedzinātāju, lai tādā kārtā maldinātu izmeklēšanu un novadītu to citā, nepareizā virzienā. Kā spilgts piemērs šai teorijai var nodēvēt vairākus gadus atpakaļ iztiesāta lieta, kuŗā, bij apsūdzēti tēvs ar diviem dēliem piecās dedzināšanās. Cik es tagad varu atcerēties, tad lietas apstākļi bija šādi. Vienā vasaras naktī, uz laukiem, kādam lauciniekam tika nodedzināta siena ķirpa. Cietušais Z. izteica aizdomas, ka sienu aizdedzinājis viņa kaimiņš N., ar kuŗu viņam agrāk bijusi kāda tiesas prāva. Cietušam Z. pļavā atradās vēl dažas siena ķirpas, kuŗas viņš, baidīdamies no jaunas dedzināšanas, nākošā naktī, sācis apvaktēt. Ap. plkst. 10—11 naktī viņš ievērojis kādu $\frac{1}{2}$ verstes attālumā spīdošu uguntiņu, kuŗa palikuse arvienu lielāka. Noskrējis uz uguntiņas pusi, cietušais Z. ieraudzījis pa ceļu pretīm nākot kādu vīrieti. Ceļš gājis gar uguntiņas vietu un vīrietis nācis no tās puses. Z. jautājis „kas nāk?“ uz ko pretimnācējs atbildēja: „Cilvēks nāk.“ Kad Z. nonācis šim vīrietim līdzās, tad izrādījies, ka tas ir viņa kaimiņš N., uz kuru krita aizdomas pirmās siena ķirpas dedzināšanā. Ap to laiku, kad Z. ieraudzīja uguntiņu, N. vajadzēja atrasties taisni uguntiņas vietā. Uz Z. jautājumu par uguntiņas izcelšanos, N. atbildējis, ka vakar viņš tur redzējis M. siena ķirpu un tur arī esot barona balķi, kuŗi laikam degot. Pēc tam N. sāka iet prom. Uz Z. priekšlikumu, ka vajadzētu padot ziņu par uguns-

grēku, N. atbildējis, „kas man par daļu“ un steidzīgi aizgājis prom. Izrādījās, ka deg kaimiņa M. siena ķirpa. Minutes 10 pirms uguntiņas ieraudzīšanas Z. dzirdējis suņu riešanu K. mājās. Ceļš pa kuŗu nācis N. gāja gar M. siena ķirpu no minētām K. mājām. Šis pats ceļš nāca arī no D. mājām, kur bijis N. pirms sastapšanās ar Z., ka viņš to pats vēlāk stāstījis. Bet N. noliedza, ka viņš būtu gājis M. sienam gaŗam un paskaidroja, ka viņš tanī vakarā gājis pa īsāko ceļu pa pļavām un tikai iepriekš Z. satikšanas uzgājis uz ceļu. Ne vienu citu Z. tīrumā nav redzējis un tur nesastapis. Pēc trim dienām atkal pusnaktī, caur uguns pielikšanu, nodegusi netālu no pirmām siena ķirpām atkal viena siena ķirpa. Ievērojot to, ka aizdomas pirmās divās dedzināšanās krita uz N., tad tūlī pēc trešā ugunsgrēka izcelšanās tika pārbaudīts, vaj N. ir mājās un izrādījās, ka N. ir gan mājās, bet abi viņa dēli nav mājās. Uz jautājumu vaj viņa dēli ir mājās, N. atbildējis, ka ir gan mājās, bet pārmeklējot māju, viņus tur atrast neizdevās, un aizdomas trešās siena ķirpas dedzināšanā krita uz dēliem. Viņi pārnākuši mājās tikai ap plkst. 3 no rīta un paskaidrojuši, ka bijuši tuvākā upē vēžot un zvejojot. Viņiem līdzī nebijuši nekādi svejniecības rīki un arī nebija nedz vēžu, nedz zivju. Tika noskaidrots, ka tai upē vēžu, nemaz nav. Raksturīgi pie visa tā bija tas, ka viņiem tai pasā laikā jau bij zināms par siena nodeģšanu un, pēc viņu paskaidrojumiem, viņi to dabūjuši zināt no kādas nepazīstamas sievietes, kuŗu sastapuši ceļā. Ievērojot šos apstākļus, kritušās aizdomas uz N. dēliem trešās ķirpas dedzināšanā — pastiprinājušās. Pēc kādām dienām atkal naktī nodega, pirmo triju minēto uguns-

grēku tuvumā, viens siena šķūnis un tanī laika N. vecākais dēls nebijis mājas un viņš nevarējis pierādīt, kur viņš ap to laiku bijis. Kad abus N. dēlus apcietināja un ievietoja aprīņa cietumā, tad tanī pašā dienā vakarā ap plkst 8—9 nodega atkal viens siena šķūnis un N. vairākiem pēc tam izteicis, ka lai gan viņa dēli apcietināti, tomēr dedzinašanas turpinājoties. Īsi pirms beidzamā šķūņa aizdegšanas, N. bij aizgājis un pie tam, bez jebkādas redzamas vajadzības, uz sava pazīstamā K. māju, kurš dzīvojis ap 3 verstēm no nodegušā šķūņa. Pats N. dzīvojis ap 2 verstēm tanī pat virziena, bet tikai drusku iesājus, pie kam N. gājis no K. mājām uz savu māju ne pa ceļu, bet pa purvu, taisot cāur to lielu likumu uz nodegušo šķūņa pusē, un bez šaubām aizdedzinājis to šķūni, jo drīzi pēc aiziešanas no K. minetais šķūnis sācis degt. No pievestā piemēra redzams, ka kad N. bija node-

dzinājis divas pirmās siena ķirpas un pēc otras dedzinašanas gandrīz vaj notvērts pašā nozieguma vietā, viņš gribēdams novērst no sevis aizdomas vienojies ar saviem dēliem aizdedzināt vēl kādas siena ķirpas, ko viņa dēli arī izdarijuši, lai tadā ceļā novērstu aizdomas no tēva. Kad aizdomas krita uz viņiem pašiem, tad atkal viens no viņiem aizdedzinājis siena šķūni. Vēlāk, kad abi N. dēli bija apcietināti, tēvs viens pats, lai novērstu aizdomas no dēliem, aizdedzinājis vienu sienas šķūni. Šinī gadījumā dēli gribēja slēpt tēva noziegumu, bet tēvs savu dēlu noziegumu. Pēc visu triju N. apcietināšanas dedzinašanas tanī apkārtņē pilnīgi mitejušās.

No pievesta piemēra redzams, ka „Bedeckungsbrände“ teorija nav tikai teoretisks prātojums bet viņā paredzēti gadījumi patiesi sastopami dzīvē.

A. Ļutovs.

Savienības lēmumi, rīkojumi un ziņojumi.

Ziņojums № 35.

Savienības valde dara visiem biedriem zināmu, ka kārtējais pēc skaita III Latvijas ugunsdzēsēju kongress notiks 1926. g. 15. un 16. maijā Liepājā.

Rīgā, 29. XI 1925. g.

Priekšsēdētājs: Ā. Ērglis.

Sekretars: K. Āboltiņš.

Ziņojums № 36.

Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju savienības padome savā ārkārtējā sēdē 28. novembrī š. g. nolēma:

1) Apstiprināt padomes sēdes protokolu no 31. oktobra š. g.

2) Piešķirt Savienības valdei tiesību līdz kongresa sasaukšanai nepieciešamo izdevumu segšanai izdarīt aizņēmumu Ls 2000 — apmērā.

3) Sasaukt kārtējo III Latvijas ugunsdzēsēju kongresu 15. un 16. maijā 1926. g. Liepājā un uzdot valdei līdz nākošai kārtējai Padomes sēdei izstrādāt kongresa dienas kārtību un veikt visus nepieciešamos priekšdarbus.

4) Apstiprināt zīmējumus Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības goda nozīmēm par izcilus nopelniem ugunsdzēsības laukā un par cilvēku dzīvības glābšanu no uguns un citām briesmām, kuras uzdot valdei līdz ar noteikumiem iesniegt apstiprināšanai Iekšlietu Ministrijai.

5) Noteikumus par ārvalstu ugunsdzēsēju apbalvošanu ar Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības nozīmēm, kā arī jautājumu par ugunsdzēsēju apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem celt priekšā apspriešanai un izlemšanai nākošam kārtējam kongresam.

Rīgā, 29. XI 1925. g.

Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Sekretars: K. Āboltiņš.

Ziņojums № 37.

Savienības valde ar šo dara zināmu, ka saskaņā ar ienākušiem ziņojumiem: no Kundziņsalas brīvpr. ugunsdzēsēju biedrības par ugunsdzēsējam nepienācīgu rīcību un nekorektu uzvešanos š. g. 6. decembrī uz augšminētās biedrības pilnas sapulces lēmuma izslēgts no biedrības dzēsējs Jazeps Borkovskis un no Majoru-Vasaras brīv. ug. b-bas uz pilnas sapulces lēmuma no 30. septembra š. g. izslēgts Aleksandrs Vīlhelms.

Pamats: Kundziņsalas B. U. B. r. № 64. no š. g. 7. decembra Rīgas Sekcijai un Majoru Vasaras B. U. B. № 108 r. no š. g. 27. oktobra S-bai.

Rīgā, 8. decembrī 1925. g.

Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Sekretārs: K. Āboltiņš.

Ziņojums № 38.

Noteikumi par Latvijas ugunsdzēsēju namu.*)
(Pieņemti un apstiprināti no Latvijas Ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības Padomes 31. oktobrī 1925. g.)

§ 1.

Ar nolūku radīt Latvijas ugunsdzēsējiem savstarpēju satikšanos mājokli un ārpus galvas pilsētas dzīvojošiem ugunsdzēsējiem lētu nakts mitekli, kā arī rūpēties par Latvijas ugunsdzēsēju kulturelo vajadzību apmiernāšanu, nodibināms pie Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības Latvijas ugunsdzēsēju nams.

Piezīme: Latvijas ugunsdzēsēju nams atvērts tam pašam nolūkam arī ārvalstu ugunsdzēsējiem.

*) Red. piezīme: Šie noteikumi stājās spēkā un izvedami dzīvē pēc likuma „Par ugunsdzēsību Latvijā” pieņemšanu no Saeimas.

§ 2.

Līdzekļi Latvijas ugunsdzēsēju nama dibināšanai un uzturēšanai sastādās no:

1) ienākumiem no nodokļa Latvijas ugunsdzēsēju nama uzturēšanai, kuŗu . . . % apmērā ņem no visāda veida apdrošināšanas polisēm par labu ugunsgrēku apkarošanai Latvijā;

2) ienākumiem no ugunsdzēsējiem par uzturēšanos ugunsdzēsēju namā;

un 3) pabalstiem, dāvinājumiem un citiem varbūtējiem ienākumiem.

§ 3.

Latvijas ugunsdzēsēju nama dibināšanu un pārvaldīšanu izdara Latvijas ugunsdzēsēju nama padome, kuŗā ieiet 3 locekļi no Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības valdes un 2 locekļi no padomes,

§ 4.

Par pastāvīgu Latvijas ugunsdzēsēju nama padomes priekšsēdētāju ir Latvijas ugunsdzēsēju b-bu u. organizāciju Savienības priekšsēdētājs kuŗš Padomes sēdes sasauca pēc vajadzības.

§ 5.

Padomes sēdes ir pilntiesīgas, ja tanīs piedaās vismaz 3 Padomes locekļi (ieskaitot Priekšsēdētāju). Savus lēmumus Padome taisa, atklāti balsojot ar klātesošo Padomes locekļu balsu vairākumu. Pie līdzīgas balsu dališanās Priekšsēdētāja balsis ir izšķiroša.

Padomes lēmumi ierakstami protokolu grāmatā un parakstami no visiem sēdes dalībniekiem.

Piezīme: Priekšsēdētāja neierašanās gadījumā klātesošie Padomes locekļi izvēl sēdes vadītāju ar priekšsēdētāja tiesībām.

§ 6.

Latvijas Ugunsdzēsēju nama vadībai un pārziņāšanai Padome uzaicinā algotu nama pārziņi, ugunsdzēsēju, kuŗš amatā apstiprināms no Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdes. Pārejos darbiniekus pēc vajadzības pieņem un atlaiž uz brīva līguma tieši pate Padome.

§ 7.

Latvijas Ugunsdzēsēju namam par labu ienākūšās nodokļu zumas . . . % apmērā no visām apdrošināšanas polisēm ugunsdzēsēju nama Padomei izsniedz Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienība, kurai arī piekrīt faktiskā kontrole par izsniegto zumu pareizo izlietošanu.

Virskontroli vajadzības gadījumos Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības revīzijas komisija izved parastā kārtībā.

§ 8.

Savā darbībā Latvijas Ugunsdzēsēju nama Padome rikojās pilnīgi patstāvīgi, izņemot sekošus ierobežojumus:

- 1) Nekustamu īpašumu pirkšanu, iekūlāšanu un atsavināšanu padomei atļauts izdarīt vienīgi ar Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdes un Padomes piekrišanu;
- 2) No padomes par ugunsdzēsēju uzturēšanos Latvijas ugunsdzēsēju namā noteiktā atlīdzības takse apstiprināma no Latvijas Ugunsdzēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdes;
- 3) Latvijas Ugunsdzēsēju nama likvidācijas gadījumā visi lēmumi apstiprināmi no Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdes un Padomes, pie kam visa mantība, nauda un ect. nododama Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības īpašumā.

Piezīme: Domu starpības starp Latvijas Ugunsdzēsēju Nama Padomi un Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdi izšķir Savienības Padome.

§ 9.

Ne vēlāk kā līdz katra gada 15. janvarim Latvijas Ugunsdzēsēju nama Padomei jāiesūta Latvijas ugunsdzēsēju Biedrību un organizāciju Savienībai pārskats par Latvijas Ugunsdzēsēju nama darbību notecējušā gadā līdz ar budžeta projektu nākamam gadam.

§ 10.

Par inventāru, kuŗš iegādāts pilnīgi vai pa daļai, Latvijas Ugunsdzēsēju nama Padomei jāved atsevišķa inventāra grāmata.

Par visiem Latvijas Ugunsdzēsēju nama ienākumiem un izdevumiem vedama kases grāmata, bet par personām kuras uzturās Latvijas Ugunsdzēsēju Namā — mājas grāmata.

§ 11.

Latvijas Ugunsdzēsēju Nama darbvedībai, grāmatvedībai līdz ar attaisnojošiem dokumentiem, kā arī visiem protokoliem jābūt pieejamiem Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valdei un Revīzijas Komisijai katrā laikā.

§ 12.

Latvijas Ugunsdzēsēju nama Padomei un atsevišķu viņas locekļu pienākumus, iekšejo darbības kārtību un pilnvaru robežas nosaka padomes izstrādājamā instrukcija, kuru apstiprina Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Valde un Padome.

Rīgā, 8. decembrī 1925. g.

Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Sekretārs: K. Āboltniņš.

Ziņojums Nr. 39.

Bēru fonda noteikumi.

(Pieņemti un apstiprināti no Latvijas Ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības Padomes 31. oktobrī 1925. g.)

brīvprātīgo ugunsdzēsēju b-bas

BĒRU FONDU GRĀMATIŅA.

Nr.

Adrese:

192... gadā.

Bēru fonda noteikumi:

1) brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības bēru fonda mērķis ir sniegt biedrības biedriem miršanas gadījumos palīdzību pienācīgai viņu apbedīšanai.

Piezīme: Visiem aktīviem biedrības biedriem jābūt obligatoriski bēru fonda dalībniekiem.

2) Lai šo mērķi sasniegtu, tiek dibināts bēru fonds, kuŗa kapitāls sastādās šādi:

a) Katrs fonda dalībnieks pēc biedrības pilnas sapulces lēmuma iemaksā vienreizēji ne mazāk kā Ls fonda dibināšanai un uzturēšanai par labu

b) Bez tam miršanas gadījumā katrs biedris pēc biedrības pilnas sapulces lēmuma iemaksā Ls uz priekšu iemaksai pirmajiem 2 biedru miršanas gadījumiem. Tādā pat kārtībā notiek arī visi turpmākie maksājumi. Šis zuma var tikt ismaksātas tikai biedru nāves gadījumos viņu mantiniekiem, atvelkot no iemaksājamās zumas visus uz apbedīšanu attiecošos izdevumus, par muziku, sludinājumiem un kroni, kā arī 5% fonda uzturēšanai.

c) No bēru fonda % un ziedojumiem.

3) Biedris, kuŗš trīs mēnešu laikā, skaitot no pēdējā nāves gadījuma nav nokārtojis savas maksas bēru fondā zaudē tiesības uz pabalstu apbedīšanai.

4) Izmaksas lielums ir atkarīgs no fonda dalībnieku skaita, kuri ir faktiski biedri, samaksājuši vismazākais vienu bēru naudu (t. i. Ls.....) uz priekšu, un kuŗu dzīves vieta ir zināma bēru fonda valdei.

Piezīme: Izmaksas lielumu var grozīt pilna sapulce, kuŗa arī noteic bēru naudas lielumu.

5) Mirušā biedra mantiniekiem no bēru fonda piekritošā zuma, pēc nepieciešamo pierādījumu, miršanas apliecības iesniegšanas, tiek izmaksāta nekavējoši, bet ja mirušam dalībniekam nav pakāpalicēju, tad viņš tiek apbēdīts uz fonda rēķina un pārpalikuse nauda pāriet fonda pilnā īpašumā.

6) brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības bēru fonda mirušos dalībniekus, aktīvos biedrības biedrus, pavada ar biedrības karogu un ja iespējams ar muziku.

7) Par bēru fonda dalībniekiem var būt tikai brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības biedri.

8) Bēru fondu pārvalda: Biedrības kasiers un divi biedrības valdes locekļi, kuŗus biedrības valde izvēl no sava vidus.

9) Bēru fonda pārvaldes locekļu uzdevums ir:

a) Rūpēties lai kārtīgi ienāktu biedru maksājumi.

b) Rūpēties par kārtīgu pabalsta izmaksu;

c) Vest ienākumu un izdevumu grāmatas;

d) Noguldīt naudas zumas Savstarpīgā Kreditbiedrībā pie Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības.

e) Sastādīt gada pārskatu par fonda darbību.

10) Bēru fondu revīdē brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības revīzijas komisija.

11) Par atrastām nekārtībām bēru fonda darbībā revīzijas komisija ziņo biedrības valdei, kuŗai nekārtības jānovērš un vajadzības gadījumā jāsauc ārkārtēja pilna biedru sapulce.

12) Katram biedrim mainot adresi, nekavējoši jāziņo par to bēru fonda pārvaldei.

13) Bēru fonda darbību var izbeigt uz pilnas sapulces lēmuma. Lai pilnas sapulces lēmums būtu pilntiesīgs, vajadzīgs $\frac{2}{3}$ klātesošo biedru balsu vairākums.

14) Bēru fonda pārvaldes locekļu adreses izkaramas biedrības depo telpās. Bēru fonda pārvalde.

Nr.	Gads, mēnesis un diena.	Mirušā vārds un uzvārds.	Ls.	st.	Kasiera paraksts.

Rīgā, 8. decembrī 1925. g.

Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Sekretars: K. Āboltiņš.

Ziņojums Nr. 40.

Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Rīgas Sekcijas darbības noteikumu grozījumi.

(Pieņemts un apstiprināts no Latvijas Ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības Padomes 1. novembrī 1925.)

§ 3.

Sekcijā ieiet viens priekšstāvis no Savienības Valdes un ik pa 2 priekšstāvjiem no katras Rīgas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības jeb organizācijas, ja tāda ir Savienības biedris, ar vienu lēmēju balsi no katras biedrības vai organizācijas, no kuŗa skaita darbības vadišanai tiek izbīdīts sekcijas vadītājs, sekretars un kasiers. Izbīdītās personas tiek apstiprinātas no Savienības valdes un viņu darbības laiks tiek noteikts uz vienu gadu.

Sekcijas darbību revīdē Savienības revīzijas komisija. Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Rīgā, 8. dec. 1925. g. Sekretars: K. Āboltiņš.

Ziņojums Nr. 41.

Latvijas Ugunsdzēsēju Biedrību un Organizāciju Savienības Latgales Sekcijas darbības noteikumu grozījumi.

(Pieņemti un apstiprināti no Latvijas Ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības Padomes 1. novembrī 1925. g.)

§ 3.

Sekcijā ieiet viens priekšstāvis no Latvijas Ugunsdzēsēju Savienības valdes un ik pa 2 priekšstāvjiem no katras Latgales Ugunsdzēsēju Biedrības jeb organizācijas ja tāda ir Savienības biedrs, ar vienu lēmēju balsi no katras biedrības jeb organizācijas. Darbības vadišanai tiek izbīdīts sekcijas vadītājs, sekretars un kasiers. Izbīdītās personas tiek apstiprinātas no Savienības valdes un viņu darbības laiks tiek noteikts uz vienu gadu.

Sekcijas darbību revīdē Savienības Revīzijas Komisija. Priekšsēdētājs: A. Ērglis.

Rīgā, 8. dec. 1925. g. Sekretars: K. Āboltiņš.

Biedri ugunsdzēsēji,

izplatat savu žurnālu starp draugiem un paziņām! Veiciniet viņa pastāvēšanu ar abonēšanu! Ziedojat žurnāla pabalsta fondam!

1. Komandas virsnieks; A. Ļutovs. 2. Kasiers; G. Fišers. 3. Kārtībn. komandiers: K. Cinius. 4. Sekretārs: A. Kalzings. 5. Valdes loceklis: A. Torchani. 6. Priekšnieka vietnieks: B. Kleingarns. 7. Komand. virsn. palīgs: E. Fišers.

II.

Jēkabpils brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības Valdes un komandējošais sastāvs pēc notikušām 13. septembrī š. g. vēlēšanām:

- 1) priekšsēdētājs: Jānis Andra d. Priede.
- 2) priekšsēdētāja b-drīis: Jēkabs Jāņa d. Ozoliņš.
- 3) Sekretārs: Nikolajs Kārļa d. Kazāks.
- 4) Kasiers: Mārtiņš Jēkaba d. Kursiets.
- 5) Mantzinis: Rudolfs Osvalda d. Polmans.
- 6) Komand. virsnieks: Ignaķijs Afanasa d. Kitovs.
- 7) Valdes loc.: Mārtiņš Miķeļa d. Kļevinskis.
- 8) " " Mārtiņš Viļuma d. Ulgits.
- 9) " " Pēters Bertmeja d. Siliņš.

Raksti adresējami: Jēkabpils brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībai — Jēkabpili.

16. XI. 1925.g.

Priekšsēdētājs: *J. Priede.*

Sekretārs: *N. Kazaks.*

III.

Rundales Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības valdes un komandējošais sastāvs 1925. g.

- 1) Biedrības priekšnieks: Miķels Mengots.
- 2) Valdes locekļi: Voldemars Kronits.
- 3) " " Jānis Katkuns.
- 4) " " Arnolds Jātnieks.
- 5) " " Jānis Kvēpe.
- 6) Komandas virsnieks: Arvids Jātnieks.

Raksti adresējami: Rundales Brīvprātīgo ug. b-bai — Rundalē.

29. XI. 1925. g.

Priekšsēdētājs: *A. Mengots.*

Sekretārs: *J. Katkuns.*

Bišumuižas brīv. ug. b-bas jaunais darba automobils, pēc mēģinājuma pie Muitas dārza 22. nov. 1925. g. Sīkāku aprakstu par jauno automobili un viņa darba spējām sniegsim nākošā numurā.

Ugunsgrēki.

I.

Iekšzemē.

—X— Liepājā. Policijas ierēdņi bij atraduši karaostas kanala malā kontrbandas spirta kannu ar 10 litriem spirta. Kannu nogādāja l. polic. iecirknī. Kannu aizlakot mēģināja iecirkņa darbvedis, 24 g. v. Ludvigs Asars. Darbā laka iekļuvusi spirtā un kannā eksplodēja. Spirts izplūda pār galdu un grīdu, degot gaišās liesmās. Istabā atradās skapis ar aktīm, kuļa durvis eksplozijas brīdī bija atvērtas. Gribēdams izglābt dokumentus, A. steidzās pie skapja nenojauzdams, ka pats ir apšļakts ar spirtu. Pie tā drēbēm piemētās uguns un acumirkli Asars dega kā lāpa. Uz Asara kļiedzieniem piesteidzās darba biedri nu, redzēdami šausmīgo skatu, steidzās pēc ūdens un uguni beidzot nodzēsa. Nelaimīgam bij nodegušas drēbes un vārīgi apdegušas rokas, kā arī visa miesa. Ātrās palīdzības ratos nelaimīgo nogādāja pilsētas slimnicā, viņa stāvoklis bīstams. J. Z. 255.

—o— Aizkraukles pag. Rozīnu mājās nodegusi rija un labības šķūnis līdz ar nekultu labību, linsēklām, āboliņu, nemaltiemi liniem un lauksaimniecības mašīnām, nodarot zaudējumus par 13,000 ls. Tikai ēkas bijušas apdrošinātas Aizkraukles pag. savstarp. ugunsapdrošināšanas biedrībā par 1080 ls.— Ugunsgrēks izcēlies aiz neuzmanīgas apiešanās ar uguni.— J. Z. 255.

—o— Bīriņu robežās, apm. pus klm. no Lēdurgas Melnsalu mājām, 10. nov. p. 7 v. sadegusi kuļgarnitura — pašgājējs kas piederēja E. Bikam. Pie sadegušas kuļgarnituras atrasti stikla gabali, no sadauzītas pudeles un saplīsumi sērkokļu kastīte ar 4 sērkokļiem. Kuļmašīnu vadījis pats īpašnieks un braucot no Bīriņu pag. lokomobile ceļā samaitājusies. Tā kā tālāk vairs nebijis iespējams braukt, tad kuļgarnitura atstāta notikuma vietā bez uzraudzības. Kuļmašīna bijusi apdrošināta.— J. Z. 255.

—X—X Bolvu miestā izcēlies ugunsgrēks katoļu draudzes pirtī, kuļā apdeguši apm. 500 pudu miežu. Ugunsgrēks izcēlies no pārkurinātas krāsns. Ēka bijusi apdrošināta. J. Z. 255

—.— Raņķu pag. Ezeres muižā nodegusi R. Berica dzīvojamā ēka, būvmateriāli, kā arī labība. Domā, ka notikusi ļaunprātīga dedzināšana. J. Z. 260

—.— Kopranu pag. Romachnovas ciemā nodegusi Jāņa Lebedjeva rija, kur sadegusi arī labība un lini.

—oo— Braslavas pagasta Jaun-Skultes māju mantiniekiem no pārkurinātas krāsns nodegusi labības kaltētava. Zaudējumi pārsniedz 1000 ls. J. Z. 262

—v— —Valmieras pagasta Ziliņos nodegusi mežsargu mājas pirts, kuļā mežsargs Rumba žāvējis linus. Uguns izcēlusies aiz neuzmanības. Zaudējumi

sniedzas pie 1200 ls.

J. Z. 262.

oo Sķībē šausmīga nelaime notikuse Līciņu mājās ar māju saimnieka A. Kramiņa 1/2 g. v. meitiņu Annu, kuļa kopā ar savu 4 g. v. brāli atstāti dzīvojamās telpās bez uzraudzības. Bērns piegājis pie aizkurinātas plīts un nemanot sācis rotaļāties ap uguni, no kuras viņam aizdegušas drēbes. Uz bērna kļiedzieniem gan piesteigusies māte un degošās drēdes nodzēsusi, bet bērns sadedzis un otrā dienā miris. J. Z. 264

—.— Krustpils pag. Eb. Blumentalam nodegusi rija ar kaltēšanai nolemtiem liniem. Ugunsgrēks izcēlies aiz neuzmanības. Zaudējums 1700 ls. J. Z. 264

o.— Annas pag. Silavēšu m. O. Sebešam nodegušas 2 kūts un 2 saimn. ēkas. Zaudējums 5210 ls. J. Z. 264

—o. Jaunlaicenes pag. Rumeļu mājās nodegusi K. Lejasurkam rija, piedarbs un gubenis. Zaudējumi lieli. Uguns cēlies no pārkurinātas krāsns.

xo. Ērgemes pag. Vecvēžu mājās nodegusi H. Valģis rija līdz ar piedarbu, nemaltiemi liniem, āboliņu un saim. inventaru. Ugunsgrēks cēlies kalpa neuzmanības dēļ. Zaudējums 2700 ls. J. Z. 264.

x—x Linavas pag. Liņu ciemā nodegusi Z. Smirnova rija, pārkurinātas krāsns dēļ. Zaudējums 600 ls. J. Z. 264.

—.— Rudbaršu pag. Zaļmuižā vārīgi apdeguši bez uzraudzības atstātā A. Otto 3 g. v. meitiņa, kuļa mirusi. J. Z. 264

—o— Amaņu ciemā aiz nezināmiem iemesliem nodegušas 4 saimniecības ēkas, kuļās sadegušas 6 aitas, labība, lopbarība un dažādi saimniecības riki, kopvērtībā par 2990 ls. — J. Z. 265.

— Viļakas pag. Vedenišu ciemā nodegusi J. Pumpana kūts ar lopbarību. J. Z. 265

—+— Lubes pag. Dzeņuve mājās nodegusi A. Untiņa rija un piedarbs. Līdz ar ēkām sadeguši 20 vezumi miežu, 7 vezumi mistra, 120 pudu rudzu un dažādi saimniecības riki. J. Z. 265

x—x—x Lubane. 21. nov. ap p. 1 naktī kāds ceļinieks pamanījis uguns liesmu pārņemtu Lubanas ražotāju un patērētāju biedrības vilnas apstrādāšanas fabriku. Nelaimes vietā gan ātrumā saradās iedzīvotāji, tomēr glābt nevarēja itneko, jo fabrika bija pilnīgi uguns varā. Pāris stundās fabrikas divstāvu ēka līdz ar visām vilnas apstrādāšanas mašīnām un iekārtu nodega līdz pamatiem. Ražotāju un patērētāju biedrībai jācieš lieli zaudējumi, jo fabrikas iekārta apdrošināta „Rīgas Lloidā“ par 912.000 r., bet zaudējumi pārsniedz 3.000.000 r. Jācieš būs arī vairākiem pilsoņiem, kuriem sadegusi apstrādāšanai nodotā vilna. Pastāvēja aizdomas, ka uguns pielikta ļaunprātīgos nolūkos, bet tagad noskaidrots, ka uguns cēlusēs fabrikas mašintelpās no pelnu kāstes, kur uzliesmojusi kāda ogle. J. Z. 266.

Nodeguse J. Skaldera koku apstrādāšanas fabrika un sudmalas Bauskas pag. 25. augustā 1925. g. Uguns izcēlusies plk. 11,30 m. vakarā. Nodzēsta plk. 5 no ritā no Bauskas brīvpr. ug. b-bas komandas.

УАОХО Annenieku pag. Baltajā krogā 25 novembrī p. 8 vak. izcēlās uguns. Nomniekam Šternam sadega 4 zirgi, 10 govīs, 20 aitas 4 cūkas daudz māju putnu, ka arī lielāks krājums lopbarības. J. Z. 268.

oo Eleja. Naktī uz 27. nov. nodega labības nojume Mazelejas muižā, kuļu nomā akc. sab. „Daugava“. Kad nelaimi pamanīja, ēka jau pilnīgi atradās uguns varā. Muižas iedzīvotājiem atlikās tikai noskatīties, kā aiziet bojā tūkstošiem pudu labības un lopbarības. Sadeguši apm. 600 birkavi sēklas āboliņu, linsēklas, lini 115 birk. salmu zirņu, kā arī daži zemkopības rīki. Bez tam sadegusi arī Lielplatonēs ārsta Dr. Butula kuļmašina. Kopzaudējums 23.636 ls. Nojume apdrošināta par 400 ls., bet labība un lopbarība par 18.000 ls J. Z. 271

o—p Rēzeknē izcēlies ugunsgrēks Latgales centralā kooperatīva veikalā. Izsaukti ugunsdzēsēji, kuļi uzlauzuši slēgtu veikala durvis. Liesmas iekšieni jau bija pārņēmušas pilnīgi. Uguni aplāpēt neizdevās, kādēļ veikala preces un ēkas iekšiene izdega pilnīgi. J. Z. 274

oxo Laidze. Jndiņa stērķeļu fabrikā ap p. 4 p. p. virs mašīnu telpām, jūmtā no skursteņa izcēlās un ātri pārņēma visu namu uguns. Fabrika nodega līdz pamatam, līdz ar visu iekārtu, mašīnām, ražojumiem un savesto kartupeļu krājumu. Fabrika piederēja Kr. Dambergam, kuļš dzīvo Rīgā. Zaudējumi ārkārtīgi lieli. J. Z. 274

grēkā sadega 6 aitas, dzīvokļa iekārta un drēbes.

R. Z. 259

o—o Salacgrivā no pārkurinātas krāsns Bērziņa mājās nodega rija līdz ar tur novietotām mantām. Zaudējumi 1280 ls.

R. Z. 259

x—x Brīgu pagastā, Rancanu ciemā, D., E., un M.. Korsakiem nodega rija līdz ar labību.

R. Z. 259.

— Bases pagastā, Blāzu-Mucenieku saimniekam Pavelam Kaltniekam nodega pirts līdz ar kuļu sadega arī nomistīti lini un kaņepāju sēklas. Ugunsgrēks izcēlies no pārkurinātas krāsns.

R. Z. 260.

— Izlīcās pagastā, Bauskas apr., nodega biedrībai „Latvijas Zemes Arājs“ piederošās vēja dzirnavas, vērtība 30.000 ls. Cietušais izteicis aizdomas, ka katrā ziņā notikusi ļaunprātīga dedzināšana Uz aizdomu pamata apcietināja Bauskas pilsoni Jekabu Finku, 18 g. v., kuļš noziegumā vaļsirdīgi atzinās un paskaīdroja, ka viņam bijis naids ar tagadejo melderi. Gribejis lātas paliekot bez nodarbošanās un algas, tamdēļ arī nodedzinājis dzirnavas. Par dedzināšanu vainīgais stāsta, ka notikuma naktī ap p. 11 vakarā viņš izgājis no Bauskas un nonācis pie dzirnavām ap p. 12 naktī. Apskatījis dzirnavas no ārpuses un pārliecinājies, ka iekšā neviena nav, viņš uzkāpis pa dzirnavu spārnū „čepura“, tad pa lūku ielaidies dzirnavu apakšstāvā, atstājot lūkā piesietu striķi. Sadabujis skaidas un pakulas, no kuļām uz dzirnavu kambariša griestiem sa-

Bauskā, Rūpniecības ielā Nr. 16, N. Jākobsones staļļos 18. okt. 1925. g. plk. 7,45 m. vak. izcēlās ugunsgrēks, kuļu nodzēsa Bauskas brīv. ug. kom. ap plk. 10 vakarā.

—o— Jelgavā Filozofu ielā 116, noticis šausmīgs nelaimes gadījums ar Birģeļa 2¹/₂ g. v. meitiņu Dzidru, kuļu māte uz dažām minūtēm atstājusi istabā. Mātei uz brīdi aizejot bērns paņēma no plītes sēr-kociņus un aizdedzinājis sev drēbes. Māte uguni gan apdzēsusi, bet bērns pēc dažām stundām miris.

J. Z. 277

— „— Rozenu pag. Kabu mājās aiz neuzmanīgas apiešanās ar uguni, nodega Jāņa Prauliņa smēde ar dzīvokli. Zaudējumi 50000 rbļ.

R. Z. 255

— „— Telšas pag. Bērzu-Salas mājā P. Drozdovs sastrīdējās ar sievu un aiz atriebības nodedzinājis pats savu sienā kaudzi, pēc kam aizbēdzis.

R. Z. 255.

— „— Rugāju pagasta Egluzales mājā Jegoram Lukinam nodega rija ar piedarbu. Sadega arī lini. Uguns cēloņus noskaidro.

R. Z. 258.

— „— Nirzas pagastā, Rundanku ciemā Uljanam Jševskim nodega dzīvojamā māja ar piebūvi. Uguns-

kūris uguni. Pēc visa tā pats devies ārā pa to pašu ceļu, pa kuļu ienācis, grūti tikai bijis pašam izlīst caur lūku. Ejot atpakaļ uz Bausku, eelā viņš sastapis robešapsardzības II. raj. priekšnieku Šlosbergu, kuļš viņam atņēmis pasi, pēc kuļas arī viņš esot apcietināts.

R. Z. 274.

— „— Mazsalaces pagasta Filikas māju saimniekam Arnoldam Riekstiņam no pārkurinātas krāsns nodega labības kaltētava un rija ar piedarbu, vērtībā 7000 ls. Līdz ar ēku sadegusi arī labība.

R. Z. 275

—o— Bērzpils pagasta Robanu ciemā nodega Kazimīram Sergam piederošā dzīvojamā ēka kuļu patvarīgi ieņēmusi viņa, pie spaidu darbiem notiesatā, dēla civilsievā Helena Baranovska. Dažas dienas pirms ugunsgrēka pēdējā apdrošinājusi šo ēku par savu apdrošināšanas savienībā „Latvijas Lloids.“ Izmeklešanās noskaidrojies, ka māju nodedzinājusi Baranovska ar nolūku saņemt apdrošināšanas premiju. Vainīgā nozudusi un viņu meklē.

R. Z. 274.

... Baltinovas pagasta Tšukulapu fermā Jānim Kļaviņam nodega šķūnis ar saimniecības rīkiem. Ugunsgrēks izcēlies no Poltfandera tvaika dzirnavu lokombiļa dzirkstelem. Zaudejumi 1290 ls.

R. Z. 279.

—y— Baltinovas pag. Kozukalna fermā aiz nezinamiem iemesliem aizdegas Jāņa Magla rija, kuŗa nodega līdz pamatiem. Sadega arī lielāks daudzums labības. Zaudejumi 1600 ls.

R. Z. 279.

—xx— Jekabpīlī. 3. XI. š. g. plkst. 4. p. p. brāļu Less tvaika dzirnavās un linu apstrādašanas rūpniecībā, aiz nezinamiem iemesliem izcēlas ugunsgrēks linu kaltetavā. Caur ātru un enerģisku ugunsdzēsēju darbību ugunsgrēku likvideja pašā sākumā. Tai pašā brāļu Less linu kaltetavā 9. XI. š. g. pl. 8^{1/2} vak. izcēlas otro reizi ugunsgrēks arī aiz nezinamiem iemesliem. Tapat ka pirmo reizi ar ātru un enerģisku ugunsdzēsēju darbību uguns tika likvideta pašā sākumā. Trešais ugunsgrēks notika 12. novembrī š. g. plkst. 4. p. p. Bija aizdedzinata salmu kaudze, kuŗa atradas starp daudzām dzīvojamām ēkām. Arī šeit uguns tika likvideta no Jekabpils brīv. ug. komandas pašā sākumā.

x.x Pedeles pag. jaunsaimniekam Jānim Sviķim nezinais ļaundaris ļaunprātīga nolūkā nodedzinājis lopu kuti ar diviem lopbarības šķūņiem. Sadega arī 2 zirgi, 3 govīs un visi siklopi, ka arī lopbarība un saim. rīki.

L. 1242.

oyo Gramzdas Trekņu muižā Petera Dobeļa 3 g. v. meitiņa, vecāku prombūtnē, piegājusi pie plīts un sākusī rotaļaties ar uguni, bet aizdegušās drēbites un meitene tik stipri apdegusi ka trešā dienā lielās mokās nomira.

L. 1212.

-o- Ukru Gederu mājās no dzīv. ēkas skursteņa izcēlies ugunsgrēks, kuŗā sadeguši uz bēniņiem novietota labība, linsēklas u. c. mantas.

L. 1250

-xy- Ciplas Krivenu ciemā nodegusi Petera Katkevīča rija ar piedarbu un piebūvēm

L. 1250

II.

Ārzemēs.

-x- Rumanijā. Šinis dienas priņča Georga Ghika pīlī notika briesmīga katastrofa, kuŗā dabuja galu viņa 23 g. v. sieva. Ghika ir Rumanijas bagatakais bajars un milzīgu muižu īpašnieks; pirms 4 g. viņš apreēja skaisto krievu kņaziēni. Liktenīgā vakarā laulatais pāris posās uz kādām virsnieku viesībām. Apkalpotāji bij izgājuši un princese pati nolēma izmazgat savus baltos cimds. Viņa ieleja bļodā bencinu, kuŗā iemērcā cimds. Bij jau iestājuses krēsla un tā ka elektriskā apgaismošana bij sabojajusēs, jaunā sieviete aizdedzināja sveci, kuŗu novietoja sev blakus. Kad viņa uzvilka rokā bencina piemirkušos cimds un sāka tos tīrit, tie piepeši no sveces uzliesmoja. Uztraukumā princese nejauši pagrūda bļodu ar bencinu, kura viņai uzgāzas virsū. Vienā mirklī viņa sāka degt kā lapa. Uz viņas palīga saucieniem piesteidzās vīrs, kuŗš tūlīt uzmeta viņai virsū drēbes, lai apslāpetu liesmas, bet sieviete jau bij dabujusi nāvīgas deguma brūces. Kamēr Ghika automobili steidzās pēc slavenā profesora, viņa jaunā sieva jau bij mirusi.

J. Z. 262.

o Padomju Krievijā „Samani“ ciemā izcēlies liels ugunsgrēks, kuŗam par laupījumu krita gandrīz viss ciems.

xy Ņujorkā. 5. XII. Ugunsgrēks kādā „Fairvju“ raktuvē pie Bolderas, Kolorado štātā, atgriezis no saktismēs ar zotmes virsu vairāk ka 40 strādniekus. 6

glābšanas komandas patlaban mēģina nokļūt līdz viņiem. Vietējie strādnieki nav varējuši neko uzsākt, jo bez gāzes maskam šachtas nevar iekļūt.

J. Z. 274

oxx Varšavā, 7. XII. „Kurjer polski“ ziņo, ka galīgi nodeguse aprīņka pilsēta Serocka, kuŗa atrodas 30 verstu atstatuma no Varšavas. Lai gan ugunsgrēka vietā azsteidzās visi Varšavas ugunsdzēsēji, tomēr, lielas vētras dēļ glābšana nebij iespējama un visas mājas nodega līdz pamatiem. Bez mantas un bez pajumta palikuši vairāki tūkstoši iedzīvotāju.

J. Z. 277.

XOX Londonā, 8. XI. Hullā milzu ugunsgrēks iznīcinājis vienu no Anglijas lielākām daudzstāvu noliktavām, kura bij pielādēta ar labību, naftu un c. precēm. Liesmas šāvās gaisā tik augsti, ka bij redzamas pat 25 angļu jūdžu attālumā. Zaudējumus vērtē uz 250.000 mārč. sterl.

J. Z. 277.

x0x Berlīnē, 19. XI. Atlantijas okeanā, 220 jūras jūdzes no Ņujorkas, aizdedzies 4.000 tonnu tvaikonis „Lenape“. Uz kuŗa briesmu zīgnāļiem no Ņujorkas izbraukuši vairāki kuģi sniegt palīdzību, bet nemierīgās jūras dēļ viņi ceļā aizkavējušies. Degošā kuģa kapteinis tādēļ devis rīkojumu ļaudīm glābties laivās. Vairākas laivas jau sastapušas kuģus, kuģi steigšies glābt degošo tvaikoni. Daļa laivu vēl atrodās jūrā. Domā, ka vairākas no viņām būs viļņos apgāstas. Tvaikonis „Lenape“ pilnīgi sadedzis. Cilvēku upuru skaits vēl nav zinams.

J. Z. 260.

—ž— Lisā (Poznanā), uz pārpildītā tirgus laukuma aizdegušies un eksplodējuši vairāki tanki ar bencinu, pie tam cietuši ļoti daudzi tirgus apmeklētāji. Līdz šim reģistrēti 5 nogalināti un 29 ievainoti. Pēc sprādziena tirdznieku drūzmā izcēlusēs panika, un masu bēgšanā samidītas daudzas sievietes un bērni. Bencins aizdedzies no nejauši nomesta degoša sērkociņa.

R. Z. 257.

—o— Tulonanas ostā uz kādas franču zemūdenslaivas noticis sprādziens, kuram sekojis ugunsgrēks. 1 virsnieks un 1 matrozis dzīvi sadeguši.

R. Z. 258.

o—o Jaunizenburgā (Vācijā) izcēlies ugunsgrēks pirotehniskā fabrikā. Sadedzis ļoti daudz materiāla, daudzi strādnieki un strādnieces (palielākai daļai pusaudzes) bīstami apdēdzinājušies. Līdz šim atrasti 3 liķi. No slimnicās nogādātiem 6 atrodās pie miršanas.

(R. Z. 275.)

Savienības birojā dabūjami

pret noteiktu maksu

ugunsdzēsēju dziesma un Latvijas ugunsdzēsēju
reglaments.

Birojs atvērts no 9—3 d.

Tiesu kronika.

—o— Lipnicā nodots tiesai 26 g. v. maiznieks Hamans par to, ka viņš nonāvējis un pēc tam maizes krāsnī sadedzinājis savu mīļāko, bagātu un skaistu atraitni Slivu. Sliva tikai nesen ieradusies kā optante no Polijas un Lipnicas tuvumā nopirkusi sev zemes gabalu. Slepkaivībai par iemeslu bijusi nopirkta zeme. Hamans negribējis to atdot Slivai, lai gan mīļākā viņam samaksājusi 200 milj. markas. Kad Sliva Hamanīm piedraudējusi ar tiesu, un solijusies atklāt Hamana intimos sakarus ar viņa māti, Hamans īpašumu mīļākai atdevis, bet pēc 5 dienām tā nozudusi. Noziegumu atklājuši Hamaņa kaimiņi, kuņiem uzkritusi pastāvīgā no maiznicas ceptuves nākošā gaļas smarža, kā arī tas, ka Hamans nav vairs cepis maizi. Tiesai nodota visa Hamaņa ģimene. R. Z. 263.

o Vācijā zvērināto tiesā patlaban iztiesā kādu senzacionelu slepkavību, kuņai vācu prese seko ar dzīvu interesi. Pag. gadā kādā muižā nodega liels šķūnis. Pēc ugunsgrēka pelavās atrada galīgi sadegūšu pašu muižas īpašnieku Heimani. Viņa sieva un muižā dzīvojošais inspektors paskaidroja, kā viņi naktī izdzirduši suņus rejam. Saimnieks izgājis apraudzīt sētu, acimredzot, uzdūries uz laupītājiem, kuņi viņu nošāvuši un lai slēptu nozieguma pēdas, iemetuši šķūnī, kuņ aizdedzinājuši. Sākumā policija arī noticēja šim nostāstam un atraitnei izmaksāja arī apdrošināšanas naudu, bet vēlāk radās aizdomas un abus apcietināja. Inspektors Markgrafs atzinās slepkavībā un pastāstīja, ka liktenīgā naktī Heimans pārnācis mājā un uzsācis niknu strīdu ar savu sievu, kuņa saukusi viņu palīgā. Kad viņš piesteidzies, ieraudzījis Heimani ar revolveri mērķējam uz savu sievu. Starp abiem vīriešiem izcēlusēs cīņa, kuņa beigusies ar Heimaņa nogalināšanu. Kā tas noticis un kā viņš aiznesis liķi uz šķūnī un to aizdedzinājis — viņš vairs neatceroties, jo visu padarījis prāta aptumšošanas brīdī. Prāvā iejaukta arī kāršu licēja Ulrich, pie kuņas bieži griezusēs Heimaņa sieva, lai dabūtu kādas „zāles“ pret vīru, kuņš viņai bieži sitis. Tā ka dažādi „pulveri“ nelīdzējuši, tad beidzot norunāts, kā jāuzmeklē kāds vīrs, kuņš piekauj Heimani, lai tad viņš arī „pats reiz zin, kā ir, kad dabū pērienu“. Par to sieva izdevusi dokumentu, kuņā apsola muižas labāko zirgu pēc izvēles. Nodoms netika izvests, jo slepkavība ar šķūņa degšanu notika agrāk. Ir aizdomas, ka starp Heimaņa sievu un inspektoru Markgrafu pastāvējuši intimi sakari un kā viņi tišā nolūkā nogalinājuši Heimani. Miklainā lietā izsaukti vairāk kā simts liecinieku. J. Z. 267.

✕? Moku tiesa Rīgā. No Rīgas pilsētas arhīvā atrastiem dokumentiem varam sniegt sekošas ziņas par inkvizīcijas tiesas darbību septiņpadsmitā gadsimtenī:

Ievērojami Rīgas dedzinātāji. 21. maijā 1677. g. izcēlās Rīgā kādā Kleinšmita mājā blakus Jāņa baznīcai ugunsgrēks. Uguns drīzi pārgāja vispirms uz linu un kaņepāju noliktavu un no turienes tas briesmīgā ātrumā izplatījās visā pilsētas centrā.

Dega visas koka mājas. Grēcinieku ielā, Peldu ielā (agrākā Cūkas ielā) un lielākā daļa no Marstaļu ielas mājām, kā arī mājas uz mazām šķērsielām līdz pat tirgum, kuņš tad atradās pie Melngalvju nama. Lielo ugunsgrēku izdevās nodzēst nākošā rītā tikai pēc tam, kad visas minēto ielu mājas bija nodegušas. Pa daļai nodegušas bija arī Jāņa un Pētera baznīcas. Nāk. dienā izcēlās pilsētā otrs liels ugunsgrēks Domas skolas namā, blakus Doma baznīcai. Ugunij par laupījumu krita Doma skola, ģimnazijas ēka, Domas „ģanģis“, visas mājas Jaunā un Svaru ielās, puse no „Kramera“ ielas mājām un visas mājas līdz tirgum. Pilsētas iedzīvotājos abi šie ugunsgrēki bija radījuši paniskas bailes. Zaudējumi bija nodarīti ārkārtīgi lieli.

Ugunī sadegūši arī lielāks skaits cilvēku. Aizdomas krita uz pilsētas garnizona kareivjiem un uz kādu sprediķotāju, Reiteru. Pēc ilgākas izmeklēšanas nāca uz pēdam istiem ugunspielicējiem. Par tādiem izradījās kāds Stokholmas tirgotājs Pēters Andersens un kāds vācietis araugstāku izglītību, Gabriels Franks. Abus nodeva inkvizīcijas tiesai. Andresens sākumā atzinās, kā to uz dedzināšanam pierunājis Franks, kuņš tam esot apsolījis lielu bagātību un augstu vietu Krievijas cara armijā. Andresena miesu inkvizītori saplēsa ar sakarsētu dzelzs stangu, tam nocirta galvu un ķermeni sakapāja. Noziednieka ķermeņa daļas uzdūra uz gariem mietiem, novietoja galvenos četros ceļos (Haupt-Landstra sen), bet mietu ar uzdurtu galvu novietoja soda laukumā (kur tas atradies nav zināms). Pēc tam inkvizīcijas tiesa stājās pie galvenā dedzinātāja, Gabriēļa Franka tiesāšanas.

Franks savu vainu noliedza. Arī mocišanas pirmo gradu tas izturēja, pastāvēdams, ka tas nevainīgs un izturējās tik aukstasinīgi, ka pat tiesnešiem sameitās bailes no neredzētās sūrgalvības. Ievācot par Franku tuvākas ziņas, izradījās, kā tas ir krievu uzpirkts dedzinātājs; bijis kādu laiku Maskavā un mācījies Naivā Uguņošanas mākslu. Tas uzdevies par oficeru, par tirgotāju un t. t. Noskaidroja, ka viņš ir dzimis Saksijā mācītāja dēls, studējis jurisprudenci. No tēva par lielākiem pārkāpumiem padzīts, pēc kam ieradies Vidzemē un Igaunijā, kur to jau pazina kā moraliski pagrīmušu cilvēku.

Kad inkvizīcijas tiesa pielietoja otro mocišanas pakāpi, tad tas arī beidzot atzinās, ka viņš ir galvenais vainīgais un kā viņam palīdzējuši bez notiesātā Andresena arī 2 poļi un 1 vācietis, kuņi bijuši Franka uzpirkti. Franks bijis Krievijas cara spiegs un dedzinātājs. Savam līdzbiedrim Andresenam Franks stāstījis, ka Rīgu nodedzināt tam uzdevusi kāda kronēta persona. Arī tiesai tas atzinās, ka tas saņēmis naudu Rīgas dedzināšanai no Krievijas kņaza Radomanovska, kuņš teicis, ka citādi šo pilsētu grūti ieņemt.

Pēc vairākkārtīgas Gabriēļa Franka nopratināšanas, inkvizīcijas tiesa jūlijā 1677. g. nosprieda to piekēdēt pie kauna staba Karatavas kalnā, kur ar nodedzinātām dzelžu stangām, dzīvam esot, vairāk reizes no rokām un krūtīm izrauti miesas gabali un pēc tam turpat dzīvu sadedzināt.

Atlikušās, pārģotās noziednieka liķa atliekas palika pie kauna staba par biedināšanu vēl ilgāku laiku stāvam. Vēlāk šo stabu ar Franka atliekām apmūrēja un mūrja stabu nosauca pa kauna stabu. Tas atradies vēl 18. g. simteņa beigās Stabu ielā. Uz minētā kauna staba bijis sekošs uzraksts: „1677. g. 14. jūl. šē līdz nāvei mocīts un sadedzināts dedzinātājs un slepkava Gabriels Franks no Cvikavas, caur kuņa vainu nodega 21. un 22. maijā 1677. g. daudz mājas, 2 baznīcas un skolas pilsētā“. J. Z. 255/256.

Likumi un rīkojumi.

Pārgrozījumi vietējo civillikumu II. pamatā. (Izdoti Latvijas Republikas Satversmes 81. p. kārtībā.)

III. Izteikt: . . . piez. pie 1057. p. 1160., 1163., šādi: 1057.

Piezīme: Noteikumi par mežu aizsardzību, tiklab par valsts, kā arī privatpersonu un sabiedrību mežiem, norādīti 1923. g. 18. jūnijā likumā par mežu aizsardzību (Lik. kr. 72.)

1060. Kad aizdegas mežs un uguns pieņemas plašumā, galvenais pienākums tieši palīdzēt dzēst uguni uzlikts visiem tiem nekustamiem īpašumiem, kuŗi atrodas ne tālāk par 20 kilometru no degošā meža.

1163. Ja kalpojošā meža novadā nav ciršanas derīga koku, vaj ja tajā augošos kokus iznīcina uguns vaj cits kāds nelaimes gadījums, tad koku ciršanas servituts izbeidzas.

Rīgā, 1925. g. 27. oktobrī.

Ministru Prezidents: *H. Celmiņš.*

Tieslietu ministris: *P. Juraševskis.*

(V. V. 243 — 1925. g.)

Pārgrozījums saistošos noteikumos Talsu pilsētas iedzīvotājiem ugunsgrēka gadījumos.

Apstiprināts ar iekšlietu ministrijas pašvaldības departamentu š. g. 17. novembrī rakstu № 108706.

§ 17. Izteikt sekoši: „Vietās, kuŗās notiek ļaunu sapulcēšanās un izpriece vakaros, kā: teatros, ballēs, kinomatografā, paviljonos u. t. t. pa visu izrīkojumu ļaiku jāievēro uguns drošība un jāgādā, lai dežurētu ugunsdzēsēji ar dzēšamiem rīkiem. Dežurejošo ugunsdzēsēju skaitu nosaka biedrības komandas virsnieks. Atlīdzību dežurantiem, kuŗu sedz izrīkotāji, nosaka ugunsdzēsēju biedrības valde kopīgi ar pilsētas valdi pēc pilsētas domes apstiprinātās taksēs.“

Pilsētas galvas biedrs *Bernsteins.*

Sekretārs *Lagzdīņš.*

(V. V. 266. — 1925. g.)

Saistošie noteikumi par ugunsdzēsību Aizputes pilsētā.

Pieņemti 1925. gadā 25. septembra domēs sēdē un apstiprināti ar iekšlietu ministrijas pašvaldības departamenta š. g. 23. oktobra rakstu № 107936.

Ugunsnelaimes gadījumos ugunsdzēsšana un palīdzības sniegšana Aizputes pilsētā ir ugunsdzēsēju organizāciju uzdevums; bez tam katra Aizputes pilsētas darba spējīga iedzīvotāja pienākums ir sniegt savu palīdzību pie ugunsdzēsšanas, cilvēku un mantu glābšanas, kādēļ tiek nosacīts sekošais:

1. Katra iedzīvotāja pienākums ir, tiklīdz tas ierauga ugunsnelaimes izcelšanos, vai arī novēro tādu, bez uzraudzības atstātu uguni, kuŗai ir iespēja izplatīties un pāriet uz klātesošām būvēm vai mantu, nekavējoties pieteikt tuvākā ugunsnelaimes pieteikšanas vietā, vai arī par to telefoniski ziņot vietējai policijai.

2. Katra darba spējīga iedzīvotāja pienākums ir, tūlī pēc signāla došanas steigties uz ugunsnelaimes vietu un stāties zem ugunsdzēsēju vadības pie dzēsanas un mantu glābšanas darba. Līdz ugunsdzēsēju ierašanās ir jācenšās uguns izplatīšanos pēc iespējas ierobežot.

3. Tiklīdz ir sadzirdēts ugunsnelaimes signāls, katram zirga īpašniekam nekavējoties vai nu jāierodas

pašam vai jāstāda kāda cita persona ar saviem zirgiem un pajūgiem ugunsdzēsēju depo dzēšamo rīku un ūdensmucu nogādāšanai uz ugunsnelaimes vietu, kā arī ūdens pievešanai.

Vajadzības gadījumos pie ugunsdzēsšanas var tikt pievilkti arī Aizputē no citurienes iebraukušie zirgu īpašnieki ar to zirgiem un pajūgiem, pie kam tiem uz kāda ugunsdzēsēja vai policijas ierēdņa uzaicinājuma nekavējoties jāierodas norādītā vietā. Kā zirgi, tā arī pajūgi par visu ugunsdzēsšanas laiku ir padoti ugunsdzēsēju komandējošo personu rīkojumiem un tie var atstāt ugunsdzēsšanas vietu tikai ar to atļauju.

4. Ugunsdzēsamo rīku pārvešanai no ugunsnelaimes vietas uz depo, zirgi un pajūgi ir jādod par brīvu katram zirgu īpašniekam, ja viņa zirgi ir mājās, uz pirmo pieprasījumu.

5. Par piedalīšanos pie ugunsdzēsšanas darbiem, ugunsdzēsamo rīku novešanas un pārvešanas nekāda atlīdzības netiek maksāta, tikai tie trīs zirgu, īpašnieki kuŗi pie ugunsdzēsēju depo pēc ugunsnelaimes zīgnāla, ar saviem pajūgiem ierodās pirmie, saņem premiju — pirmais Ls 4, — otrs Ls 3, — un trešais Ls 2, —.

Tāda pat atlīdzība tiek izmaksāta arī ugunsdzēsēju pārbaudījumu gadījumos.

Pirmā gadījumā šo izmaksu izdara pilsētas valde, bet pārbaudes gadījumos ugunsdzēsēju organizācija.

6. Ugunsdzēsšanas vajadzībām ūdens ir ņemams bez atlīdzības no visiem, kā dabīgiem, tā arī māksliem ūdens rezervuāriem vaj ierīcēm, pie kam īpašniekam, uz kuŗa gruntsgabala atrodās ūdens krātuve, no kuŗa tiek ņemts, ir jārūpējās par ērtu pietikšanu pie tās.

7. Aizputes pilsētas namsaimniekiem tiek uzlikts par pienākumu iegādāties un turēt kārtībā vienu trepi-redeli, kuŗai jāsniedz vismaz līdz augstākās ēkas jumtam, vienu dzelzs ķeksi ar koka, apmēram 15 pēdas garu, kātu, vienu ūdensmucu apmēram 10 spaiņu tilpumā, kuŗa pastāvīgi jābūt ūdenim un vismaz 2 ūdensspaiņi.

Īrniekam nav brīv liegties dot savus spaiņus ugunsdzēsšanas vajadzībām.

Šie priekšmeti iedzīvotājiem jādod arī tādai ugunsdzēsšanai, kuŗa izcēlusies uz cita gruntsgabala.

8. Stingri aizliegts dzīvojamā ēku bēniņos turēt sienu, salmus, linus u. t. t. viegli aidegošus materialus. Dzīvošanai nelietojamā ēku bēniņos, kuŗos tomēr ir uguns-kuri, augšminēto vielu novietošana ir atļauta vismaz 3 metri atstāti no skursteņa.

9. Varbūtēju ugunsnelaimes gadījumu novēršanai ugunsdzēsēju organizācijai ir jānorīko katrā telpā sarīkojamā publiskā izrīkojumā ugunsdzēsēju dežuras pa izrīkojuma laiku, pie kam sarīkotājam ir jāmaksā par labu ugunsdzēsēju organizācijai zinama maksa, kuŗas apmēru noteic ugunsdzēsēju organizācijas valde ar pilsētas pašvaldības piekrišanu.

10. Namsaimniekiem un cita īpašuma īpašniekiem, izņemot dzīvokļa iekārtas īpašniekus, pie kuŗu īpašuma glābšanas piedalījās ugunsdzēsēji ar saviem dzēsšanas rīkiem, ir jāmaksā par labu ugunsdzēsēju organizācijai Ls 10, —.

11. Šo noteikumu neievērošana vai pārkāpšana tiek sodīta ar soda likumos paredzētiem sodiem.

12. Šie noteikumi stājas spēkā pēc 2 nedēļām no to publicēšanas „Valdības Vēstnesī“.

Aizputē, 1925. g. 29. oktobrī.

Pilsētas galva: *J. Vanags.*

Sekretārs: *P. Šķiliņš.*

(V. V. 264/266 — 1925. g.)

Saistošie noteikumi ugunsgrēku gadījumos Priekules miestā (Liepājas apr.).

Pieņemti Priekules miesta domes 1925. g. 12. septembra sēdē un apstiprināti ar Iekšlietu ministrijas pašvaldības departamenta 1925. g. 2. novembra rakstu Nr. 108165.

1. Katram pilsonim, kuŗš novēro ugunsgrēka izcelšanos, nekavējoties jāziņo ugunsgrēka pieteikšanas vietā un policijā: telefonu īpašnieki nedrīkst liegt ugunsgrēku paziņošanai viņu dzīvoklī esošos telefonu aparatus. Katra miesta iedzīvotāja pienākums ir, sniegt savu palīdzību pie ugunsgrēka apkarošanas un no tā neviens darba spējīgs pilsonis nedrīkst atteikties.

2. Par ugunsgrēku dod zīgnālu ar ugunsdzēsēju zvanu un vajadzības gadījumā ar fabrikas sirenām. Rūpniecības uzņēmumos un veikalos nodarbinātie ugunsdzēsēju biedrības biedri nekavējoties jāatsvabina no viņu pienākumiem priekš ugunsdzēsēšanas. Lielos ugunsgrēka gadījumos uz ugunsdzēsēju biebrības priekšniecības un policijas rīkojumu no darba jāatsvabina visi strādnieki izņemot dažus uz vietas nepieciešamus darbiniekus. Pie ugunsgrēka apkarošanas visiem pilsoņiem bez pretrunas jāpadodās ugunsdzēsēju priekšniecības rīkojumam.

3. Visiem zirgu īpašniekiem uz pirmā ugunsdzēsēju pieprasījuma jādod zirgi ugunsdzēsējam rīku un ūdens pieviesāšanai uz ugunsgrēka vietu un pa visu ugunsgrēka laiku ar zirgiem jāpalīdz pie dzēsēšanas darbiem. Par zirgu lietošanu ugunsgrēka gadījumos atlīdzība netiek maksāta.

4. Pirmajiem kas ierodās ar ūdens mucām ugunsgrēka vietā, miesta valde izmaksā atlīdzību sekošos apmēros: par pirmo mucu Ls 3, par otro Ls 2 un trešo Ls 1.

5. Ja zirgu īpašnieks vai viņu vietnieks slimības vai cita gadījuma dēļ nevar personīgi nogādāt zirgu ugunsgrēka vietā, zirgs jāuztic pēc īpašnieka izvēles citai personai, bet atsacīšanās gadījumā — zirgs jānodod personīgi pēc policijas norādījuma.

6. Namu īpašniekiem vai viņu vietniekiem tiek uzlikta par pienākumu, turēt kārtībā pastāvošās akas un pumpjus, kuŗus ugunsgrēka gadījumos tā ugunsdzēsēji, kā katrs, kas ņem dalību ugunsdzēsēšanā, var lietot šim nolūkam bez maksas.

7. Katram namsaimniekam jātur gatavībā koka trepes, kuŗas sniedzās līdz jumta virsotnei, viens dzelzs ķeksis ar koka kātu 2—3 asis gaŗumā. Uz ugunsdzēsēju vai policijas pieprasījumu tuvākās apkaimes iedzīvotājs nedrīkst noslēpt vai liegt viņam piederošos spaiņus un citus traukus, kas vajadzīgi pie ugunsdzēsēšanas.

8. Laužu pulcēšanās vietās, kā teatros, kino izrāžu telpās u. c., pa izrādes laiku jānovieto trauki ar vismaz 10 spaiņiem ūdens.

9. Vainīgās personas, par šo noteikumu neizpildīšanu sauks pie atbildības uz sod. likuma 138. pantu.

10. Šie noteikumi stājās spēkā pēc 14 dienām no viņu publicēšanas „Valdības Vēstnesī“.

Priekšsēdētājs: (paraksts)

Sekretārs: G. Freimanis.

(V. V. 274—1925. g.)

Apstiprinu 1925. g. 5. novembrī
Satiksmes ministris J. Pauļuks.

Instrukcija par braukšanu ar automobiļiem un motocikļiem valsts robežās.

Pamatojoties uz likuma par satiksmes uzturēšanu pa ielām, šosejām un zemes ceļiem ar automobiļiem un citiem mehāniskiem satiksmes līdzekļiem („Valdības Vēstneša“ 1925. g. 122. numurā), nosaku sekošo:

1. Pie brīva ceļa lielākais braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 50 kilometrus stundā; tuvojoties

apdzīvotām vietām vai pajūgiem, ātrums jāsamazina uz 25 klm., bet, sastopoties ar lopu baru vai braucējiem, kuŗu zirgi baidās — tas jāsamazina uz 10 kilometriem vai pat pavisam jāaptur.

2. Pilsētu un miestu apdzīvotās vietās atļauts braukt ar ātrumu ne lielāku par 25 klm. stundā un tikai braucot „uz priekšu“. Atsevišķos gadījumos pilsētu prefektiem vai apriņķu priekšniekiem atļauts zināmās pilsētas daļās vai pa zināmām ielām braukšanas ātrumu samazināt līdz 10 kilometriem vai braukšanu noliegt pavisam.

3. Automobiļu un motociklu sacīkstes pa ielām un ceļiem bez sevišķas atļaujas aizliegtas.

4. Braucot pa tiltiem, izbraucot un iebraucot pa vārtiem, ceļa līkumos un krustceļos, braucot no kalna lejā un citos līdzīgos gadījumos, jāietur tāds ātrums, lai automobiļi pie vajadzības varētu uz vietas apturēt.

5. Jālieto visi līdzekļi, lai zirgi nebaidītos; ja zirgi baidās un braucēji tiek apdraudēti — automobiļi jāaptur un jāpalīdz nelaiemes gadījumā novēršanai.

6. Uz cietušās vai citas personas pieprasījumu automobiļa vadītājam cietušais jāizved uz slimnīcu vai citu tuvāko vietu, kur iespējams sniegt palīdzību; šādos gadījumos automobiļi nedrīkst aizbraukt pirms šoferā personības noskaidrošanas un automobiļa īpašnieka uzzināšanas.

7. a) Braucot jāturās ceļa labā pusē un ceļš jādod turoties pa labi;

b) no muguras gaŗam braucot, jāturās pa kreisi; tramvajs jāapbrauc pa labi, pie kam tramvaja pieturas vietās ieturama vislielākā uzmanība;

c) automobiļu krustošanos gadījumos tiesība uz brīvu ceļu ir no labās puses nākošam automobiļim;

d) nogriežot ielai pa kreisi, automobiļi lēzenā griezienā jāvada uz ielas labo pusi („pa lielo riņķi“);

e) nogriežoties šķērsielās pa kreisi vai pa labi, ar paceltu roku vai ar speciālu virzienu rādītāju jau iztālēm jānorāda nogriešanās virziens;

f) ielu krustojumos stingri jāuzmana un jāizpilda satiksmes regulēšanas posteņu vai signālu norādījumi.

8. Uz ceļa stāvoši vai braucoši pajūgi un gājēji jābrīdina ar signālu; signāls jādod arī tuvojoties krustceļam un iebraucot līkumos, kur ceļš nav pārredzams. Jāizvairās celt lieku troksni, kur signālus nav vajadzīgs, tāpat aizliegts lietot griezīgas gaisa spiediena signālus.

9. Braucot pa pilsētu vai apdzīvotām vietām stingri jāievēro, lai skaņslāpis būtu izslēgts.

10. Krēslai iestājoties, automobiļi vai motocikli apgaismojams; apgaismotiem automobiļiem sastopoties, gaisma jāsamazina visās labi apgaismotās vietās lietojami tikai mazie lukturi.

11. Automobiļa vai motocikļa vadītājs nedrīkst būt iereibis.

12. Automobiļa vai motocikļa vadītājam jāgriež ceļš kaŗaspēku gājieniem, ugunsdzēsēju komandām, bērnu gājieniem, arestantu partijām un citām procesijām un tramvaju vagoniem. Ja gārbraukšanai trūkst vietas — automobiļi vai motocikli apturams.

13. Automobiļa vai motocikļa vadītājam jāaptur mašīnas uz policijas kārtibnieka vai citas policijas amata personas pirmo pieprasījumu.

14. Automobiļus, autobusus un motociklus stingri noliegts apstādināt ielas vai ceļa vidū, bet tie apstādināmi tikai ielas malās un vienā rindā ar citiem automobiļiem vai ekipažām, neaizsprostojot vārtus, ieejas un ielas pārejas to krustojuma vietās.

15. Ja stāvot uz ielas malā šofers atrodas pie automobiļa vai motocikļa un pēdējie atrodas zem viņa uzraudzības, tad tā motoru var neapstādināt, pretējā gadījumā motors apstādināms. Nav atļauts atstāt automobili bez uzraudzības šaurajās ielās, kurās nav iespējams pabraukt garam.

16. Katram automobilim vajaga būt apgādātam ar:

- 1) divām pietiekoši stiprām, pareizi un vienai no otras neatkarīgi darbojošām bremzēm, automobiļu apturēšanai;
- 2) signālu aparātu;
- 3) skaņslāpi;
- 4) gaismas lukturiem;
- 5) 2 skaidri saredzamiem un tumsā apgaismojamiem automobiļa numuriem, vienu priekšgalā un otru pakaļgalā. Numuriem jābūt nebojātiem.

17. Automobiļu un motocikļu derīgums braukšanai pārbaudāms vienu reizi gadā. Autobusi, kuri uztur kārtīgas satiksmes un taksomotori pārbaudāmi pēc katriem 6 mēnešiem. Automobils ar kuru notikusi katastrofa, turpmāk lietojams satiksmes uzturēšanai tikai pēc tā derīguma pārbaudīšanas komisijā.

18. Šoferu (automobiļu un motocikļu vadītāju) pārbaudīšanu izdarama no Iekšlietu ministrijas pie Rīgas prefektūras sastādītas komisijas, kurā ieiet pārstāvji pa vienam no Iekšlietu ministrijas, satiksmes ministrijas un Rīgas pilsētas valdes un ar padoma devēja balsi uzaicināti autoīpašnieku un šoferu biedrības pārstāvji, — pieturoties īpašiem no Iekšlietu ministra apstiprinātiem noteikumiem. Pie tāda paša komisijas sastāva notiek automobiļu pārbaudīšana sekošās pilsētās: Rīgā, Liepājā, Daugavpilī, Ventspilī un Cēsīs, pie kam katrā komisijā jābūt vismaz vienam inženierim, specialistam automobiļos, Personām, kuŗas vēlas iegūt šofera tiesības, jāgriežas Rīgas prefektūrā, bet dēļ automobiļu pārbaudīšanas Rīgas prefektūrāvai augšminētās pilsētās pie prefektiem vai apriņķu priekšniekiem.

19. Automobiļu īpašniekiem aizliegts nodot mašīnas braukšanai personām, kuŗām nav tiesības.

20. Automobiļu un šoferu pārbaudīšanas komisijām tiek noteikta sekoša atlīdzība:

par automobiļa izmēģināšanu un apskatīšanu	Ls 6,—
„ motocikļa izmēģināšanu un apskatīšanu „	3,—
„ šofera (automobiļa vadītāja) pārbaudīšanu „	4,—
„ motocikļa šofera pārbaudīšanu „	2,—

21. Vainīgie šo noteikumu neizpildīšanā tiks saukti pie atbildības.

22. Ar šo tiek atcelta 1923. gadā „Valdības Vēstneša“ 261. numurā publicēta instrukcija par braukšanu ar automobiļiem valsts robežās.

1925. g. 4. novembrī.

Šoseju un zemesceļu direktors

inženiers A. S i k s n e.

Inspektors inženiers J. M e l n a l k s n i s.

(V. V. 254—1925. g.)

Talsu pilsētas pagaidu saistošie būvnoteikumi.

Apstiprināti ar Iekšlietu ministrijas pašvaldības departamenta š. g. 11. novembra rakstu Nr. 108459.

I. Būvatļauja.

§ 1. Pirms būvdarbu sākšanas pie jaunbūvēm un pārbūvēm vajadzīga pilsētas valdes atļauja.

§ 2. Par gruntsgabalu skaitās kvartala daļa, kuŗas robežas un laukums atzīmēts apstiprinātā pilsētas plānā. Gruntsgabalu apvienošana un sadalīšana šo pastāvošo kvartālu robežās ir pieļaujama tikai ar pilsētas valdes atļauju. Gruntsgabalu laukumiem un formai jābūt tādiem, ka to iespējams apbūvēt, saskaņā ar šiem saistošiem noteikumiem.

§ 3. Dēļ būvatļaujas pilsētas valdei sekošā kārtā iesniedzami projekti apstiprināšanai:

a) attiecībā uz visām dzīvojamām un blakus ēkām, kuŗas atrodas būvlaidā un visām dzīvojamām ēkām pagalmā, jāiesniedz situācijas plans, iezīmējot esošās un projektētās būves mērogā 1 : 1000 un iekļaujot jaunbūves ar atsevišķu krāsu, bet ēkas planus, griezumus un ielas fasadi mērogā 1 : 100,

b) attiecībā uz visām saimniecības ēkām pagalmā pagaidām var tikt iesniegti situācijas plans mērogā 1 : 1000 un ēkas plans ar griezumu 1 : 100 bez ēkas fasadēm.

Piezīme: a) Pilsētas valdes atļauja vajadzīga arī aku un lielāku zemes darbu izvešanai.

II. Būvju izvešanas noteikumi.

§ 4. Talsu pilsētas administratīvā teritorija, kuŗa nozīmēta apbūvei, sadalīta 3 apbūves joslās:

a) saimniecības centrs №№ 49—52, 55—57, 76—80, 82, 83, 86—90, 95—100, 105, 112—120, 137—141, 152, 383—389, 393, 396—398, 425, 466—468, 471—474.

b) Dzīvokļu joslā №№ 1—48, 53—54, 58—75, 81, 84—85, 91—94, 101—104, 106—111, 121—136, 142—151, 153—261, 263—361, 363—368, 370—372, 376—382, 390—392, 394—395, 399—404, 406—424, 426—465, 475—494, 496—509, 512, 513, 515, 516, 519—528, 535—536, 541—543, 555, 556, 557, 558, 561.

c) Rūpniecības gabāli №№ 369, 373—375, 510, 511, 514, 517, 518, 532—534.

Šīs joslas uz klātpieliktā projekta plāna apzīmētas katra savā krāsā.

§ 5. Bez apbūvēm apzīmētām zemēm pilsētās administratīvās robežās ietilgst neapbūvējami:

a) Zālvieta, parki un pilsētas rezerves gabali №№ 262, 362, 405, 529—532, 537, 538, 539, 545—554, 559—560, 562—569. Šie gabali uz klātpieliktā pilsētas plāna apzīmēti savā krāsā.

b) Ceļi un laukumi; 540 (tirgus laukums), 544 (grants bedre).

III. Saimniecības centrs.

§ 6. Saimniecības centrā gruntsgabalus, kas pieguļ pie galvenām ielām un apzīmēti ar brūnu krāsu, var apbūvēt līdz 40 proc. no gruntsgabala laukuma un stūža gruntsgabala lids 50 proc. no tā. Dzīvojamās ēkas būvlaidā nedrīkst celt mazākas par 60 m².

§ 7. Saimniecības centra ēkas var celt ne augstākas par 8 m, sadalot tās ne vairāk kā 2 pilnos stāvos, bez tam pie apzīmētām galvenām ielām uz 20 m platu joslu pieļaujams apbūvēt dzīvokļu vajadzībām bēniņus, mūŗa ēkas, bet ne vairāk kā 65 proc. no tā laukuma. Jumta stāva laukums var tikt izbūvēts arī pilnīgi; tādā gadījumā viņš uzskatāms par pilnu stāvu.

Piezīme: a) Ēku augstums tiek mērīts no projektētā ielas līmeņa ēkas vidū ielas pusē, līdz vaiņagdzegas virsmalai.

b) Stāvu skaitā netiek ieskaitīts pagraba vai noliktavas stāvs, kuŗu griestu apakšmala nav augstāka par 1 m virs ielas līmeņa, mērojot ēkas vidū ielas pusē; pagrabu izbūve dzīvokļu vajadzībām nav pieļaujama.

§ 8. Saimniecības centrā pie apzīmētām galvenām ielām pieļaujama slēgta apbūve, šinī gadījumā būvlaidā jauncelāmās būves jāizbūvē uz pašas robežas ar pretuguns mūri.

Savienības birojā

darba laikā no 10—3 dabujami Ugunsdzēsēju dziesma un

LATVIJAS UGUNSDZĒSĒJU REGLAMENTS.

Piezīme. Ja būve netiek celta ar pretuguns mūri pie kaimiņa gruntsgabala robežas, viņai jāatkāpjas vismaz 4 m no tās.

IV Dzīvokļu josla

§ 9. Dzīvokļu joslā var apbūvēt līdz 20% no gruntsgabala laukuma un stūra gruntsgabala līdz 30%. Dzīvojamās ēkās būvlaidā nevar celt mazākas par 40 m² no apbūvētā laukuma.

§ 10. Dzīvokļu joslā ēkas var celt ne augstākas par 2 stāviem virs zemes, pie kam apdzīvojamo bēniņu izbūve tiek ieskaitīta kā stāvs.

§ 11. Dzīvokļu joslā slēgta apbūve nav pielaižama.

V. Rūpniecības josla.

§ 12. Iestādes, kuņas pie savas darbības rada nevēlamu troksni, gāzes vai netīrumus, kā arī vispār rūpniecības uzņēmumi var tikt ierīkotas tikai pilsētas plānā apzīmētā rūpniecības joslā.

§ 13. Uz rūpniecības būvēm šie pagaidu saistošie būvnoteikumi neattiecas. Viņu celšanai pilsētas valde var izdot atsevišķus noteikumus, lai aizsargātu iedzīvotājus no rūpniecības iestāžu ļauniem iespaidiem. Pie dzīvokļu celšanas pie rūpniecības iestādes jāievēro dzīvokļu joslas noteikumi.

VI. Vispārējie tehniskie noteikumi.

§ 14. Koka būves var būt tikai vienvai divstāvu, pie kam augstums nedrīkst būt lielāks par 8 m. Virs otrā koka stāva nedrīkst būt apdzīvojamās telpas.

§ 15. Ēkas ar vienu malu jānovieto uz būvlaida līniju; pretējā gadījumā tām jāatkāpjas uz atstatumu ne mazāku par 25 m. no tās.

§ 16. Pie izklaidu būves veida starp ēku un kaimiņu gruntsgabalu robežām jāatstāj vismaz 4 m. Starp atsevišķām ēkām, jā viņas ir no koka, vismaz atstājami 8 m. un vismaz 6 m., jā viņas celtas no ugunsdroša materiāla, pie kam atstatums starp 2 atsevišķām un preti stāvošām ēkām nedrīkst būt mazāks nekā augstākās ēkas augstums, mērojot no zemes vidējā līmeņa pie pamatiem līdz dzegas virsmalai, jā viena vaj abas no viņām apdzīvojamās.

§ 17. Pie tā sauktās dvīņu būves, kur divi kaimiņi vienojās celt savas ēkas zem viena kopēja jumta un saskaņot ārējā izskatā, viņas var tikt izbūvētas uz pašas robežas, sadalot ēku uz pašas robežas divās daļās ar pretuguns mūri.

§ 18. Jā atļauta slēgta apbūve (§ 8.) ēkas pie kaimiņa gruntsgabala robežas jāceļ ar pretuguns mūri gar šo robežu. Bez tam pie visām ēkām uz katriem 25 m. garumā, skaitot gar ēkas asi, jāceļ pretuguns mūris.

§ 19. Pretuguns mūra biežumam plānākā vietā jābūt vismaz 0,25 m, un pie ugunsdrošā jumta ieseguma viņu jāceļ vismaz 0,30 m. virs jumta ieseguma, bet pie ugunsdroša jumta ieseguma pretuguns mūri var nobeigt ar jumta iesegumu, neizlaižot to virs jumta, pie kam jumta konstrukcijas koka daļas nevar tikt caurlaistas mūrim. Pretuguns mūri ēkas stāvos var tikt ierīkotas ailēs satiksmei, bet bēniņos tikai tādā gadījumā, jā ailēs ierīkotās durvis tiek apsistas ar skārdi un pierīkota automātiska durvju aiztaisīšana.

§ 20. Būvju daļām, kuņas nav ugunsdrošas, jābūt vismaz 25 cm. atstatumā no dūmu vadiem, skaitot no vada iekšējās sienas.

§ 21. Ūdens notekas nedrīkst laist uz kaimiņa gruntsgabalu.

§ 22. Uz katra gruntsgabala jāatstāj neapbūvēts brīvs pagals vismaz 200 m² lielumā, kušš nevienā vietā nedrīkst būt šaurāks par 8 m.

§ 23. Caurbrauktuvei pie slēgtas apbūves (§ 8.) jābūt no ugunsdroša materiāla, vismaz 2,75 m. platumā un 3 m. augstumā.

§ 24. 2 un 2,5 stāvu mūra ēkās nav nepieciešama mūra trepju un ugunsdrošu pārsegumu ierīkošana, bet var tikt ierīkotas trepes no koka apmetot apakšpusi; apmetums nav vajadzīgs, ja trepes tiek ierīkotas no cietā koka, piemēram no ozola, kāpieniem jābūt no formulas $2a + b = 60$ cm.

a) — kāpšļa augstums ne vairāk par 18 cm.

b) — plātums.

Tādu trepju pieejamais atstatums no katras telpu vietas nedrīkst būt vairāk par 25 mtr.

§ 25. 2 stāvu koku mājās, kušās augšējā stāva apdzīvojamais laukums ir lielāks par 100 m² saskaņā ar § 24 jābūt vismaz divām trepēm, kušas var būt no koka. Šādām trepēm jābūt vismaz 90 cm. platām ar slīpumu nē vairāk par 45° un kāpšļiem pēc formulas $2a + b = 60$ cm.

a) — kāpšļa augstums ne vairāk par 20 cm,

b) — plātums.

VII. Sanitārie noteikumi.

§ 26. Dzīvojamām un darba telpām, kur notiek cilvēku ilgstoša uzturēšanās, jābūt vismaz 2,50 m augstām, apgaismotām tieši no ārienes un viņu grīdai vismaz 30 cm virs pieguļošā zemes līmeņa.

§ 27. Uz katra gruntsgabala jāierīko aka, bet pie diviem kaimiņa gruntsgabaliem pielaižama arī viena kopīga aka, ja tā satur pietiekoši daudz ūdeņa un ērti pieejama.

§ 28. Pilsētas valdei ir tiesība uz sava rēķina izbūvēt, pārvietot un tīrīt ūdens novadus privāto gruntsgabalu robežās, bez kā īpašnieks par to varētu prasīt kādu atlīdzību.

§ 29. No pilsētas valdes apzīmētos dabīgos ūdens novadus nedrīkst izlietot netīrumu novadišanai.

§ 30. Ir aizliegts bez pilsētas valdes piekrišanas pārvietot jau pastāvošos no pilsētas valdes apzīmētos ūdens novadus.

§ 31. Pie pilsētas valdes apzīmētiem ūdensnovadiem drīkst apbūvēt gruntsgabalus ne tuvāk kā 1,5 m no tā malas, ja ūdens novads atrodas gruntsgabala robežās. Ja starp ūdens novadu un gruntsgabalu atrodas teritorijas daļa, kuŗa paredzēta zaļumu joslai, tā nododama pierobežu gruntsgabalu turētāja pagaidu bezmaksas lietošanā, pie kam šī daļa uz pilsētas valdes pieprasījumu atbrīvojama pilsētas valdes noteiktā laikā bez sevišķas atlīdzības.

§ 32. Samazgas un netīrumus nedrīkst novadīt uz ielu, nedz otru gruntsgabalu. Priekš tiem, kā arī mēsliem jāierīko īpašas bedres.

§ 33. Mēsļu, samazgu un netīrumu bedrēm un brīvi stāvošām atejas vietām jābūt no ielas un kaimiņa robežām vizmaz 4 m, priekš virces un atejas vietām jāierīko cietas bedres ar sienām un dibenu, kuŗi nejaiz cauri šķīdram, un cieši pieguļošu vāku un viņām jābūt vizmaz 10 m attālumā no akām.

§ 34. Atejas jāievieto katrā dzīvoklī, siltā telpā un tām jābūt pieejamām no dzīvokļa koridora vai priekšnama. Atejas telpām jābūt gaišām ar attaisamu logu ārsienā, telpai 1 dzīvokļa vajadzībām jābūt vizmaz 0,8 mtr. platai un 1 1,25 gaŗai. Sēdekļa cauruma noslēgšanai ietaisams vāks. Ja atejas vairāk stāvos pieslēgtas pie kopīgas stāvtrūbas, tad pēdējā jāpaceļ pāri par jumtu ar vāļēju virsgalu. Atejas bedre jātaisa ar ūdensdrošām sienām un dibenu un jānoslēdz no virsas ar cieši pieguļošu vāku, kuŗš nelaiš cauri gāzes. Gāzu novadišanai jāietaisa sevišķs, vērtilkals stobrs, vislabāk blakus ķēķa skurstenim. Stobram jābūt pietiekošas šķērsriezuma platības un tas izvedams pāri jumtam, paceļot tā virsgalu augstāk par stāvtrūbas virsējo galu. Kopējās trepju telpās un pagrabos atejas izbūvēt aizliegts. No pārējām apdzīvotām telpām atejas nodalams ciešām sienām ar kaļķu vai cementa apmetumu. So izsmelamo atēju bedru saturu nedrīkst ievadīt izlejāmā vai mēsļu bedrēs, dabīgās notekās un vaļējos grāvjos.

§ 35. Kustoņu mitekļus nedrīkst celt būvlaida līnijā.

§ 36. Kustoņu mitekļus var piebūvēt pie apdzīvojamām telpām tikai dzīvokļu joslā, tādā gadījumā starp dzīsojamām un kustoņiem nozīmētām telpām jābūt neapdzīvotai telpai vai cieši celtai šķīrošai sienai bez ailēm.

§ 37. Katrs grunts gabals jāiežogo. Gruntsgabala īpašniekam jāceļ un jāuztur tās žogas pusdaļas, kuŗas, skatoties no pagalma uz kaimiņa robežu, atrodas pa labai rokai.

§ 38. Gruntsgabala daļa starp būvlaida līniju un ielas malu nevar tikt abūvēta un nekādas ēkas daļas nedrīkst uz tās atrasties, izņemot nelielus arhitektūras izlaidumus 25. cm. dziļumā. Viņa nozīmēta priekšdārzu ierīkošanai.

39. Priekšdārzu žogiem gar ielām jābūt caurrezjamiem un viņu augstumu noteic pilsētas valde.

§ 40. Katra gruntsgabala īpašniekam uz ielas gar gruntsgabala malu jāierīko un jāuztur kārtībā trotuari pēc pilsētas valdes aizrādījumiem.

§ 41. Šo būvnoteikumu pārkāpējus sauks pie atbildības uz soda likuma pamata.

§ 42. Šie būvnoteikumi nāk spēkā divu nedēļu laikā pēc viņu izsludināšanas „Valdības Vēstnesī“.

Pilsētas valde.

(V. V. 274. 25. g.)

Grāmatu plaukts.

Redakcijai piesūtīti žurnāli un grāmatas.

Latvijas Jaunatne № 5 (19) atb. red. K. Egle.
„Dzelzsceļnieks“ № 23, — 1925. g. red. K. Upīts.
Le Sapeur — Pompier № 193, 194 un 195. — 1925. g.
Valsts Darbinieku Balsis № 14 un 15. — 1925. g. red. A. Restbergs.
L'Europa Orientale № 10 un 11 — 1925. g.
Sprigulis Nr. 1—12 1925. g.
Przeгляд Pożornicy № 18-24-1925 g.

Redaktors: **Alberts Ērglis.**

Izdevējs: **Latvijas Ugunsdz. B-bu un Org. Savienība.**

Grāmatspiestuve „DZIMTENE“ Rīgā, Brīvības ielā 105.

Ugunsdzēsēji!

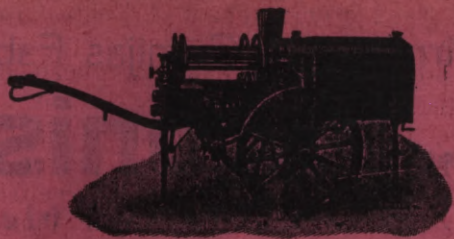
Neaizmirstat pasūtīt 1926. gadā savu žurnālu

„UGUNSDZĒSĒJS“

kuŗš 1926. gadā turpinā savu 5 gadu gājumu.

Žurnāla „Ugunsdzēsējs“ abonēšanas cena, ka iekšzemes, ta arī ārzemes pasūtītājiem — Ls 4,80 par gadu.

Redakcija un ekspedīcija: Rīgā, L. Zirgu ielā № 3 dz. 2.

MAGIRUS

ugunsdzēsāmie rīki

automatiskas trepes,
autošļirces,
pārvedamas trepes,
motoršļirces,
rokas šļirces,
ugunsdzēsēju piederumi u. t. t.

Magirus Feuerwehrräte

G. m. b. H.

Berlin, Ulm a/D., München, Düsseldorf.

Priekšstāvis **John Spinck & Ko.** RĪGĀ.
Tālrūnis: 24-24. L. Smilšu ielā 6.

Latvijas ugunsdz. biedrību

un organizāciju savienības un

„Rīgas Sekcijas“ birojs,

žurnāla „Ugunsdzēsējs“ redakcija un kantoris,
ugunsdzēsēju muzejs

atrodas

Rīgā L. Zirgu ielā 3, dz 2.

Darba laiks no 10 — 3 dienā

Tālrūnis: 20-154.

B. S.

Ed. E. Lehdebohm

IMPORTS — EKSPORTS — PRIEKŠTĀVNICĪBAS.
Rīgā, Lielā Smilšu ielā 32. Tālrūni №№ 29-39 un 41-10
Telegramu adrese: Lehdebohm, Rīgā.

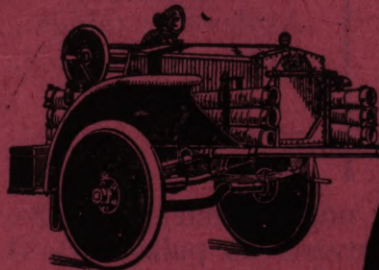
Galvenais priekšstāvis Latvijā:

Ugunsdzēsamo šļirceņu un pumpju fabrikas G. A. Fišer, Gerlicā. Ugunsdzēsamo rīku un trepju fabrikas J. G. Lieb dēli, A. S., Blaubeuerē. Šļūteņu fabrikas Albert Ciegler, Gingenē.

Bagātīgs ugunsdzēsēju piederumu un šļūteņu krājums.

Apmeklējiet pastāvīgo paraugu izstādi!

Lietojiet tikai „ORIGINAL ZIGLIN“, vislabāko šļūteņu izlabošanas līdzekli

Sab. „Mineral“

Rīgā Domu laukumā Tālr. 18-89.

Mašīnu eļļa	Akmeņogļu darva
Cilindru eļļa	Jumtu pape
Separatoru eļļa	Koku darva
Motor-Auto eļļa	Ziepju zāles
Vazelinu eļļa	Kolofonijs
Petroleja amerik.	Pottaša
Tovots-Madia	Olein Aetzkali
Trans, Deguts	Parafins
Pernica, Lime	Ceresin, Stearin
Sērskābe	Karnauba vasks
Sālskābe	Montan vasks
Etiķskābe	Japan vasks

un citas ķīmiskas preces
un eļļas.

Pirmā Latv. Gumijas Fabrika

„Varonis“

A. K. Dinbergs un biedri.
Rīgā,

Brīvības (Aleks.) ielā 147. Tālr.: 21-36.

Ugunsdzēsēju piederumi:

Spiralšļūtenes priekš sūcējiem,
Gumijas šļūtenes ar audekļa
ieklājumiem,

Gumijas šļūtenu savien. riņķi,
Gumijas klapes priekš šļircenēm
u. t. t.

dažādi tehniski un ķirurģiski gumi-
jas izstrādājumi.

Tālāk: Gumijas drēbe, dzensiksnas,
izolācijas lente, cietgumija (ebonits)
ormaņu riepes u. t. t.

G a l o š a s.

Savstarpīgās Kredītbiedrības

pie

Latvijas ugunsdzēsēju biedrību un organizāciju Savienības

Rīgā, L. Zirgu ielā № 3. Tālrunis № 81—90.

BILANCE

Aktivā:

30. novembrī 1925. g.

Pasivā:

Kontu nosaukumi.	Suma		Kontu nosaukumi.	Suma	
	Ls.	s.		Ls.	s.
Kases kts.	789	30	Pamata kapitāls	7400	—
Inventara kts.	1976	58	Tekoši rēķini.	9821	23
Diskontētie vekseli.	9706	70	Iestāšanās naudas.	650	—
Tekoši izdevumi	6553	03	Aizdevumu rentes	1154	38
Pārejošo sumu kts.	—	—	Aizņēmums	1000	—
Noguldīts citās kredīt iest.	1000	—			
	20.025	61		20.025	61

Savstarpīgā Kredītbiedrība maksā par noguldījumiem 8—10%, uz tekoša rēķina 8% un izdara visas banku operācijas. Kredītbiedrība atvērta no pulkst. 10—3 dienā.

Rīgā, 1. decembrī 1925. g.

Jauni biedri tiek uzņemti.

Valde.

44805